

คณะ ก.ฟ.ผ.

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๑

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เอาแล้ว ตั้งใจฟังธรรม เหนื่อยมาทั้งวันแล้วไง เราเหนื่อยมา นี่เหนื่อยมา เวลาเราทำงาน เราว่าเราเหนื่อยนะ แต่เวลาในพระเรา เขาทำกตกิจ การกินการอยู่มันก็เป็นงาน การกินนี่นะ เพราะพระนี่งานตลอดไง ทำกตกิจ เป็นกิจกัน เป็นกิจการงานอันหนึ่ง การเคี้ยว การกลืนก็เป็นกิจอันหนึ่ง แต่เราไม่นึกว่าเป็นกิจนะ การกินการอยู่ต้องเป็นความสุขใจใหม่ เวลาทำงานเหนื่อย

แต่เราจะพูดถึงนะ เราจะเทียบให้เห็นว่า การทำงานมันก็เหนื่อยจริงๆ นั่นแหละ แต่เวลา กินอยู่มันก็เหนื่อย มีคุณค่าเท่ากันนะ แต่เราแยกไม่เป็น เราแยกไม่ออก

เวลาเขามาพูดกันเรื่องธรรมะ “สมมุติๆ มันก็สมมุติ”

เราว่าคนนั้นไม่เป็นนะ “นั่นก็สมมุตินะ ปล่อยสมมุติได้ๆ”

เอ็งไม่รู้จักสมมุติหรอก สมมุตินี้มันปล่อยกันที่ไหน มันสมมุติซ้อนสมมุติไง สมมุติคือความจริง ชีวิตเราคือสมมุติ มันเกิดมา เกิดมาชาติหนึ่งมันก็ต้องตายไปมันเป็นธรรมดา มันถึงไม่เป็นความจริง ไม่เป็นความจริงคือชีวิตไม่คงที่ ไม่แน่นอนไง มันต้องสิ้นไป แต่มันมีไหม ชีวิตนี้มีไหม มีสุขมีทุกข์ไหม? มีทั้งนั้นนะ ว่าสมมุติๆ สมมุติมันคืออะไร

ว่าปล่อยสมมุติ ว่าข้ามพ้นสมมุติได้แล้ว...เพื่อเจอ เพื่อเจอมาก

แต่ถ้าเป็นความจริงนะ มันจะเห็นคุณค่า มันจะรู้จักหมด นี่มันไม่รู้จักไง

ชีวิตนะ ชีวิตนี้สำคัญมาก สำคัญมากเพราะว่าอะไร เพราะชีวิตนี้เราบังคับไม่ได้ เวลาเรามีบุญมีกรรม ในวัฏฏะ เราเกิดตามประสาเรา เราควบคุมไม่ได้หรอก แต่ในปัจจุบันนี้เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เพราะอะไร เพราะในศาสนานี้เป็นอริยทรัพย์นะ มนุษย์ ทรัพย์ของมนุษย์สำคัญมาก เพราะพระพุทธเจ้าก็เกิดเป็นมนุษย์ พระอรหันต์ ครูบาอาจารย์ก็เกิดเป็นมนุษย์ สิ่งที่เป็นมนุษย์มันมีกายกับใจ นี่มีกายกับใจ

มีกายกับใจ เราก็คิดกันทางโลก ทางการแพทย์ต้องรักษา จะอยู่ ๑๐๐ ปีใช่ไหม เรามีมูลนิธิ ๑๐๐ ปี ต้องทำให้ร่างกายแข็งแรงตลอดไป มันจะเสื่อมเป็นธรรมดา มันเสื่อมเป็นธรรมดาเพราะมนุษย์เรามีร่างกาย เพราะร่างกายเราต้องเลี้ยง ต้องหาอาหารให้มัน ทีนี้หาอาหารให้มัน เราก็ตื่นไป

ผู้ที่บริหาร รัฐบาลต่างๆ ก็ต้องบริหารรัฐสวัสดิการเพื่อประชาชนเขาอยู่ร่มเย็นเป็นสุข นี่มันเป็นหน้าที่ เป็นหน้าที่ แต่ของเรา ของเรา ถ้าเราไปตื่นหาแต่สิ่งที่มาเลี้ยงร่างกาย แต่ก็ต้องเลี้ยงจริงๆ นะ เพราะเราอยู่ในสังคมใช่ไหม พออยู่ในสังคม ครอบครัวเราก็ต้องเทียมน้ำเทียมนตาเขาทุกอย่างต้องเทียมน้ำเทียมนตาเขา เราก็ทำ

ทำตามธรรมไม่เป็นกิเลสหรอก ทำตามหน้าที่ไม่เป็นกิเลสนะ แต่กิเลสคือว่ามันต้องการเกินกว่านั้นนะ มันต้องการปรารถนาแล้วไม่เป็นความจริง เราทุกข์ร้อนมาก เราทุกข์ร้อนเรื่องอย่างนี้มาก ทีนี้พอทุกข์ร้อนมาก มันก็เข้าเรื่องธรรมะแล้ว ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริงแล้วพอพูดเรื่องธรรมะ เราเห็นทุกข์ใหม่ ทุกข์ร้อนมาก ทุกข์ร้อนนะ

คำว่า “ทุกข์ร้อนมาก” ไม่ใช่ทุกข์นะ มันเป็นอาการของทุกข์ มันเป็นผลของทุกข์ไง มันเป็นผลของความคิดใช่ไหม สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นผลของความคิด มันเป็นวิบาก มันเป็นผลของทุกข์ ไม่เคยเห็นทุกข์

ทุกข์คืออะไร ทุกข์คือค้นหาความทะยานอยาก ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค แต่เราไปตื่นตื่นเราไปเจ็บปวดกับสิ่งที่เป็วิบากที่เป็นผลไง แล้วก็บอกว่าเห็นทุกข์ๆ ใครเห็นทุกข์ ไม่เห็นหรอกแต่เห็นผลของมันไง เห็นแต่น้ำตาไหลไง เห็นแต่ความทุกข์ยากไง แล้วเราก็ต้องแก้ เราแก้กันไม่ถูกที่ พอไม่ถูกที่ นี่สังขาร เราไม่เห็นสังขารจะความจริง สังขาร อริยสัจจะ สังขารความจริง ทุกข์ควรกำหนด เวลาทุกข์ มีเหตุการณ์กระทบ เราจับเลย มันเกิดจากอะไร คนทำคิดอย่างนี้ คนนั้นจะมีทางพ้นทุกข์ คนนั้นจะมีทางออก

สิ่งที่เกิดขึ้นมานี้มันเกิดจากอะไร ต้นเหตุมันเลย เกิดจากการเกิดและการตาย อริยสัจ ทุกข์ ทุกข์คืออะไร ชาติปิ ทุกขา ชราปิ ทุกขา มรณมปิ ทุกข์ เห็นไหม ทุกข์คืออะไร ทุกข์คือการเกิดไป มีเกิด มีเรา มีชีวิตนี้ก็ทุกข์แล้ว มีเป่า เห็นไหม คุณสิ เรามีสถานะ ทุกอย่างยิ่งก็ยิ่งโดนเป่า ถ้าไม่มีเป่า ยิ่งอะไร ยิ่งอากาศ แล้วมันมีเรา แล้วมีเราไหม “ไม่มี โอ้ย! ตัวตนก็ไม่มี ว่างๆ ไม่มีอะไรเลย”

อย่าไปสะกิดนะ สะกิด เถียงทันทีเลยนะ ไม่มีๆ นั่นนะ เพราะสิ่งที่ความจริงจริงแล้ว ภาวสวะ ภพนี้ละ เราไปว่าร่างกาย เรื่องภพของมนุษย์ เรื่องร่างกายที่ว่าเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ เราไปเห็นกันที่ร่างกาย เห็นที่สถานะของมนุษย์ แต่เราไม่เห็นภพ ความคิด ความคิดมันยังตั้งอยู่บนความรู้สึก ภพที่ความรู้สึก เวลาสมาธิ จิตเดิมแท้นี้ฟ่องใส ขนาดฟ่องใสมันยังมีที่ตั้งเลย มันยังมีภพเลย มีภพ มีสถานที่ตั้ง ถ้าไม่มีสถานที่ตั้ง มันเกิดจากอะไร ความคิดเกิดจากอะไร ความรู้สึกเกิดจากอะไร ชีวิตนี้เกิดจากอะไร มันมี มันมีของมันทั้งนั้นนะ ภาวสวะภพ อวิชชาสวะ ภาวสวะ กิเลส สวะ อาสวะ ๓ อาสวะ ๓ ใครเคยเห็นมัน ถ้าไม่ทำสมาธิ ใครเคยเห็นมัน นี่พูดถึงธรรมนะ ถ้าธรรมมันเข้ามาที่นี้

สังฆธรรมนะ เวลาพูดถึงนิพพาน “แหม! ทำไมครูบาอาจารย์ท่านพูดแต่นิพพาน ทำไมไม่พูดถึงร่ำรวยล่ะ ทำไมไม่พูดถึงความมั่งมีศรีสุขล่ะ”

ความร่ำรวย ความมั่งมีศรีสุขนี่นะ มันเป็นวิบากกรรม พระสีวลีได้ทำบุญมหาศาล ไปอยู่ที่ไหนนะ มันจะมาเองหมดเลย พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาลกินข้าวไม่เคยอ้อมเลย เป็นพระอรหันต์นะ เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน สิ่งนี้มันทำมา สิ่งนี้ทำมา

ในปัจจุบันนี้มั่งมีศรีสุข สิ่งต่างๆ เราก็ทำมา ถ้าเราทำมานะ เราทำมา เราเริ่มต้น จิตใจเราอ้อมเต็ม จิตใจเราไม่พร่อง ความคิด ความคิดเห็นของเราจะไม่เค็ดรื้อนเหมือนคนอื่นเขา แต่มันก็ขวนขวายหาเหมือนกัน แต่มันไม่พร่อง แต่ถ้ามันทุกข์มานะ มันพร่อง พอมันพร่อง เหมือนเราทุกข์อยู่คนเดียว เขาจะพอใจขนาดไหน เราก็ทุกข์อยู่คนเดียว

สิ่งที่แสวงหาจากทางโลกก็เหมือนกัน มันจะมั่งมีมันจะศรีสุข มันเป็นปัจจัยมันเป็นเครื่องอาศัย มันให้สุขกับทุกข์เราไม่ได้หรอก ถ้าเราควบคุมใจเราได้นะ สิ่งนั้น คนดีใช้เงินใช้ทองเป็นประโยชน์ คนไม่ดีใช้เงินใช้ทองเป็นโทษหมดละ สิ่งนี้มันเป็นประโยชน์กับเราหรือเป็นทุกข์กับเรา เป็นโทษกับเรา ถ้าเรามีสติ ธรรมะเป็นอย่างนี้

ธรรมเป็นนามธรรม ธรรมคืออะไร ธรรมคือคำสั่งสอน สัจธรรม ธรรมคือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ศาสนธรรมคือคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่สัจธรรม สัจธรรมอันนี้มันอยู่ที่ไหน สัจธรรม ธรรมคืออะไร

“ธรรมก็แสวงหาเอา อ่อนวอนเอา ขอเอานั่นมันเป็นธรรม”

ธรรมคือสัจจะความจริง คำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อริยสัจคือธรรม ใจนี้กลั่นออกมาจากอริยสัจ ใจนี้กลั่นออกมาจากศีล ใจนี้กลั่นออกมาจากสัจจะความจริง ออกมาจากสัจจะความจริงมันก็เป็นอริยภูมิ เป็นอริยภูมิไปเรื่อยๆ จนถึงที่สุดมันจะทำลายภवासวะ ทำลายตัวภพ ถ้ามันทำลายภवासวะ ทำลายตัวภพ เวลาถึงที่สุด เวลาภาวนาไป ว่างหมด ว่างหมด โอ้โฮ! โลกนี้ว่างหมด ทะลุไปหมดเลย โลกนี้ว่างหมดเลย กลับมาถอนความอัตตานุทิฎฐิ คนที่รู้ว่าว่าง ตัวที่รู้ว่าว่าง มันรู้ว่าภพ

ฉะนั้น โดยธรรมะถ้าเป็นนิพพาน นิพพานคืออะไร นิพพานคือลุกขึ้นแล้วเม้มปาก ถ้าพูดออกไปนะ จิตมันเคลื่อน จิตมันรับรู้ออกมามันเป็นอดีตอนาคตไปแล้ว ทีนี้มันละเอียดเป็นชั้นๆ เข้าไป นี่คือสัจธรรมนะ

แล้วเราทำงานเหนื่อย เราทำงานเหนื่อย ทำงานเดินจงกรมมันก็เหนื่อย คุณิ เดินจงกรมเหงื่อไหลไคลย้อยเลย เหนื่อยไหม การทำงาน การเคลื่อนไหวทั้งหมดมันมีพลังงานทั้งนั้น มันเหนื่อยทั้งนั้น แต่ทวนกระแสหรือไปตามกระแส

โลกเขาจะอาบเหงื่อต่างน้ำ เขาไปตามกระแส เราทำงานอาบเหงื่อต่างน้ำทวนกระแส ทวนกระแสเข้ามาหาใจใจ เพราะใจเป็นเป็นคนคิดบุญกุศลใช่ไหม พุทโธๆ นี่ทวนกระแส เวลาคิดไปเราคิด คิดตริกันไป มันคิดตามกระแส เพราะมันคิดออกไป แต่เวลาเราพุทโธๆ คำว่า “พุทโธ” มันเป็นพุทธานุสติ พุทโธๆ จิตมันถึงพุทโธปั๊บ มันก็ไปยับยั้งที่นั่น ยับยั้งที่นั่น แล้วมันก็ทรงตัวมัน มันจะทวนกระแสกลับมาที่เรา ถ้าทวนกระแสกลับมาที่เรา เราจะเห็นคุณค่านะ

จิตเห็น จิตรู้ ถึงเป็นวิปัสสนา จิตถ้ายังไม่รู้จักจิต ทุกอย่างไม่รู้จักอะไรเลย แล้วก็จะ เป็นวิปัสสนา มันเป็นสิ่งที่มันเป็นโลกียะ คือมันเป็นสิ่งที่มันไปตามกระแสมันส่งออกไป แล้วเราเวลาเราคิดกัน ทวนกระแส

เราทุกข์เพราะความคิด เราต้องหยุดความคิด หยุดความคิดหยุดอย่างไรล่ะ

หยุดความคิดแล้ว มันหยุดความคิดแล้วความคิดมันดับไหม หยุดความคิดแล้วความคิดก็มี
อีกใช้ไหม นี่ไง เขาบอกหยุดความคิดเป็นยอดธรรมะ

หลวงปู่ดูลย์ท่านสอนอย่างนี้นะ ความคิดทั้งหลายที่คิดส่งออกไป ผลของมันคือสมุทัยคือ
เป็นความทุกข์ทั้งหมด ต้องหยุดความคิด แต่การหยุดความคิดนั้นก็ต้องใช้ความคิด คือใช้ความคิด
ไปหยุดความคิด

แต่นี้ไม่ให้คิดเลย หยุดไปเลย หยุดไปเลยก็ชื้อบื้อไปเลย แล้วมันจะต่อเนื่องต่อไป หยุด
แล้วมันเอาอะไรต่อเนื่อง หยุดแล้วมันจะต่อเนื่อง หยุดแล้วเดี๋ยวก็เกิดอีกใช้ไหม หยุดความคิด
ความคิดมันก็เกิดดับ มันก็เกิดอีก แล้วมันจะจบความคิดกันตรงไหน ความคิดหยุดแล้วมันจะจบที่
ไหน มันจบไม่ได้ มันจบไม่ได้หรอก

หยุดความคิดก็ต้องใช้ความคิด ใช้สังขารมรรคญาณ มรรคญาณ คุณค่าว่า “มรรค” มรรค
คืออะไร มรรคคือคำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ คำริชอบ ปัญญาชอบ แล้วปัญญาเป็นมรรค ไม่ให้
คิดหรือ ไม่ให้คิดแล้วมรรคมาจากไหน ดิ่งไว้เลย พระอาทิตย์ไม่ให้ขึ้น ไม่ให้มีแสงสว่างเลย มัน
เป็นไปไม่ได้ไหม มันเป็นไปไม่ได้หรอก

พระอาทิตย์ต้องขึ้นเป็นธรรมดา แต่เรามาแก้ที่นี้ไง จักรวาล โลกนี้มีเพราะมีเรา โลกนี้มี
เพราะมีความรู้สึก โลกนี้มีเพราะมีคนไปรับรู้เราไปแก้ที่เรา จบที่นี้ มันจบที่เรานี้ ถ้าจบที่เรา เราทำ
อะไรของเราได้ ถ้าทำอะไรของเราได้ มันมีเหตุมีผล ธรรมะมีเหตุมีผล ธรรมะต้องมีที่ไปที่ไป
ไม่ใช่ธรรมะสอยมาจากฟ้า เอามือเอ้อมไปเลย หยิบนิพพานใส่ลงในหัวใจ มันเอามาจากไหนล่ะ

มันเป็นไปไม่ได้เพราะอะไร เพราะมือไปเอ้อมมามันเป็นอาการทั้งหมด มันเป็นการ
กระทำของกายทั้งหมด แต่เวลาเกิดปฏิสนธิจิต จิตมันปฏิสนธิจิต จิตมันปฏิสนธิ เวลาเกิดเวลาตาย
ไม่มีใครรู้หรอก มันไปของมันเอง พอมันไปของมันเอง คำว่า “ไปของมันเอง” ก็ไม่ใช่อีกนะ ถ้า
ไปของมันเองคือว่าสิ่งที่ไม่มีการควบคุมหรือ มันไปโดยอำนาจกรรม มีกรรม มีบุญกุศล มัน
เป็นไป นี่เหมือนกัน ปัญหาณะ

ถาม : ภาวะจิตในช่วง ๒-๓ วันสุดท้ายก่อนเสียชีวิต มันเป็นอย่างไร ทำอย่างไรจึงจะ
เข้มแข็งกล้าหาญ พร้อมทั้งจะเผชิญความตาย การดูแลผู้ป่วยระยะนี้ได้อย่างไรถึงจะเหมาะสม

หลวงพ่ : มีอยู่ โรงพยาบาลนครปฐมเขามาติดต่อเรา เขามาติดต่อเราว่าจะนิมนต์เราไป ให้เราไปฝึกพยาบาล ให้ฝึกพยาบาลเวลาอุปัฏฐากคนใกล้ตาย ว่าพยาบาลนี้จะได้อุปัฏฐากคนใกล้ตายให้ไปทางที่ดี นี่คิดดี คิดทางวิทยาศาสตร์

ทางการแพทย์ใช้ไหม เราก็ต้องการทุกคนให้แบบว่า เกิดก็เกิดให้สุข ตายก็ตายให้สุขๆ ไปตาย ให้มันสมประกอบหมด มันเป็นไปไม่ได้ ด้วยความคิดนี้ถูก แล้วถ้าเราจะฝึก เราต้องการสิ่งนี้มันก็ทำได้ แต่ทำได้ มันก็ดูแลกันเฉพาะร่างกาย เวลาไปหาหมอนะ หมอคูได้เฉพาะร่างกาย เว้นไว้แต่จิตแพทย์ คูได้แค่ร่างกาย แต่เวลาถึงที่สุดคนจะตาย แก้วอะไรไม่ได้หรือก แล้วแก้ไขไม่ได้ ไม่ใช่ไม่ได้ธรรมดานะ งงด้วย ทำไมคนนี้นอนตายเงียบไปเลย คนนอนตาย คนหมคอายุขัยนะ นอนจะหลับไป นอนจะหลับไปนี่คนหมคอายุขัย คนที่ยังมีกังวลอยู่นอนเวลาตายไปก่ายหน้าผากไว้ ไปคุณจะตายสิ แล้วคนที่มีเวรมีกรรมเวลาจะตายนะ จะคืนปลานๆ ตกนรกแน่นอน ทีนี้เราจะอุปัฏฐากเขาอย่างไร

“ภาวะของคนช่วง ๒-๓ วันสุดท้ายที่ก่อนจะตาย”

เราไม่รู้หรือ คุณสิ อย่างเรา เราทุกข์ ป่วยมากเลย ใกล้จะตาย หมอบอกเลย เราต้องตายแน่นอน เราจะตายแล้วนะ แต่ไม่ตาย ไม่ตายหรือ ใครจะรู้ว่าวันสุดท้ายหรือสองวันสุดท้ายใครจะตาย

นี่ไง รู้กำหนดวันตาย ครูบาอาจารย์รู้วาระที่เราจะตาย ขนาดรู้ว่าเราจะตายนะ ยังต่อได้ คุณสามเณรน้อยในสมัยพุทธกาล สามเณรน้อยหมคอายุขัย พระสารีบุตรบอกให้ไปลาพ่อแม่ พ่อไปลาพ่อแม่ เดินไป ไปเห็นปลาติดอยู่ในที่แห้ง วิดน้ำออกแล้วจับปลานั้นไปปล่อย ปล่อย

ให้ไปลาพ่อแม่ไม่ว่าจะตายแล้ว ไปลาพ่อแม่แล้วเดี๋ยวกลับมา กลับมาพระสารีบุตรถาม พระพุทธเจ้า อ้าว! ไหนว่าเด็กคนนี้นั้น ๗ วันจะตาย ไม่เห็นตาย

เด็กโดยปกติอายุขัยของเขา ๗ วันจะตาย แต่เพราะเขาไปวิดน้ำ แล้วปลาที่มันจะตาย นี่ต่อชีวิต ชีวิตนี้เขาเอาไปปล่อย เขาให้ชีวิตสัตว์เพิ่มชีวิตสัตว์ขึ้นไป นี่อาณิสย์ผลบุญของมัน นี่ไง มันถึงเป็นประเพณีปล่อยปลาเราไป ปล่อยปลา ปล่อยนก นี่ขนาดเด็กนะ

แต่เวลาพระอรหันต์ พระอรหันต์อย่างครูบาอาจารย์เรา ถ้าตามปกติตามความจริง ท่านดับขันธไปแล้วละ แต่ท่านไม่ยอมตาย ท่านไม่ยอมตายเพราะอะไร ถ้าพูดประสาเรา ถ้าไม่ยอมตายนี้

เป็นกิเลสใหม่ ถ้าไม่ยอมตายก็เป็นกิเลสละติ ไม่ยอมตายก็อยากมีชีวิตอยู่ใช่ไหม...ไม่ใช่ เพราะอะไร เพราะถ้าเป็นพระอรหันต์นะ สิ่งต่างๆ ในโลกนี้ให้คุณค่า ให้ไปกระเทือนใจพระอรหันต์ไม่ได้เลย ใจพระอรหันต์ไม่มีประโยชน์จากโลกนี้อีกแล้ว ไม่มี แต่พระอรหันต์จะอยู่กับโลกเพื่อเมตตาโลก คำจุนโลก ช่วยเหลือโลกไง

พระอรหันต์นะ พอสิ้นกิเลสไป การตายหรือการอยู่ ถ้าเราเป็นพระอรหันต์เดี๋ยวนี้ แล้วตายเดี๋ยวนี้ มีสมัยพุทธกาลมากเลย เป็นพระอรหันต์แล้วดับขันธเดิวนั้นเลย ไปดับขันธเดิวนั้นไปเลย เพราะเป็นพระอรหันต์แล้วมันไม่มีเรื่องอย่างนี้มีน้ำหนักรู้ค่ากับเรื่องอย่างนี้ แต่ถ้าพระอรหันต์หรือครูบาอาจารย์ที่ท่านสร้างบุญญาธิการมา ท่านอยู่เพื่อโลกไง คำว่า “อยู่เพื่อโลก” ถ้าท่านอยู่แล้วโลกมีความร่มเย็นเป็นสุข

แล้วพระอรหันต์ยังต้องการอย่างนี้อีกหรือ

ตัวท่านเอง โดยตัวท่านเองไม่ต้องการ โดยเมตตา เมตตาธรรม เห็นไหม คุณติ พระอรหันต์บางองค์ คุณพระอัญญาโกณฑัญญะเป็นสงฆ์องค์แรกของโลกนะ เป็นพระอรหันต์องค์แรกของโลก เป็นสงฆ์องค์แรกเลย เวลาท่านสำเร็จแล้วเอาพระปฐมธรรมาภิธานีบุตรเป็นหลานมาบวชของค์เดียว แล้วอยู่ในป่ามาตลอดเลย ไปอยู่ในป่าตลอดจนท่านมาลาพระพุทธเจ้านิพพานนะ นี่พระอรหันต์แต่ละองค์ คุณสมบัติของพระอรหันต์ไม่เหมือนกัน

ฉะนั้น ครูบาอาจารย์จะต่อได้ คำว่า “ต่อได้” คุณติ คุณอย่างหลงตาท่านพูดถึงหลงปฐมนั้น หลงปฐมนั้นท่านพูดถึง ท่านรู้ไว้ คำว่า “รู้ไว้” นั่นนะ ถ้าไม่รู้รู้จะ สติไม่รู้รู้ไว้จะ ปล่อยับตายเลย คือจิตออกจากร่างทันที ออกเลย แต่ท่านรู้ไว้ไม่ให้จิตออก ท่านบอกท่านรู้ไว้ๆ นี้อธิบาท ๔ ผู้ที่มีอธิบาท ๔ จะอยู่อีกกับหนึ่งก็อยู่ได้ ผู้ที่มีอธิบาท ๔ จะใช้อธิบาท ๔ ได้มีประเภทเดียวคือพระอรหันต์

ถ้าไม่ใช่พระอรหันต์ไม่มีอธิบาท ๔ ไม่มี ไม่เข้าใจ ไม่รู้จักอธิบาท ๔ ด้วยความเป็นจริง แต่ท่องหนังสือได้นะ ท่องตำราได้ อธิบาท ๔ จิตตะ วิมังสา แต่ไม่เคยเห็น ไม่รู้จักจิต ไม่รู้ พระอนาคามีนะ พระอนาคามีจิตผ่องใส แต่ไม่เห็นภพไม่เห็นตัวจิต ที่ว่าโมฆราช “เธอจงดูโลกนี้ด้วยความว่าง แล้วกลับมาถอนอัสตานุกิฏฐิ” ถอนอัสตานุกิฏฐิคือถอนตัวจิตนั้น ฉะนั้น พระอนาคามียังไม่เห็นตรงนี้ ไม่เห็นตรงนี้เพราะอะไร ไม่เห็นตรงนี้เพราะหลง

ถ้าพระอนาคามีเห็นตรงนี้ คือถ้าจับจิตได้ คือจับอวิชชาได้ คือจับมารได้ ถ้าจับจิตได้จับมารได้ นี้อรหัตตมรรค อรหัตตมรรคสัมปยุตเข้าไป วิปยุตคลายออกมาเป็นอรหัตตผล อรหัตตมรรค อรหัตตผลยังไม่ใช่นิพพาน นิพพาน ๑ เห็นไหม

ฉะนั้น ถ้ายังเป็นพระอนาคามีอยู่ ยังไม่รู้จักจิตของตัวเอง ยังจับจิตตัวเอง จิตเดิมแท้ไม่ได้ ฉะนั้น ผู้ที่ผ่านไปแล้ว พระอรหันต์เท่านั้นถึงจะเห็นจิตเดิมแท้ที่ทิ้งไปแล้ว อาสเวหิ จิตฺตานิ วิมุจฺจิสฺสุติ จิตที่พ้นไปแล้ว จิตที่พ้นไปแล้ว ไม่มีแล้ว ไม่มี

แล้วจับจิตอะไรได้ ไม่มีใครทำได้ อิทธิบาท ๔ การจะต่อชีวิต การจะรังจิตไว้ ไม่มีหรือ มีแต่พระอรหันต์เท่านั้น

ฉะนั้น เวลาท่านหมดอายุขัย ท่านจะตายแล้ว แต่ท่านเมตตากับสัตว์ ถ้าท่านตายอยู่ที่หนองฝื่อ สัตว์มันไม่มีตลาด ชาวบ้านเขาต้องฆ่าไก่ฆ่าสัตว์เพื่อมาทำบุญกุศล สัตว์มันจะตายตามท่านไป เยอะ ท่านถึงบอกว่าต้องเอาเราไปตายที่สกลฯ เพราะที่สกลฯ มันมีตลาด

แล้วที่ตลาดเขาไม่ฆ่าสัตว์หรือ

เขาก็ฆ่าสัตว์เหมือนกัน แต่การฆ่าสัตว์นั้นเราไม่ได้ทำ เราไม่รู้ เพราะมันเป็นความที่ว่ามันเป็นเรื่องของตลาด เรื่องของธุรกิจของเขา เขาก็เอามาขายที่ตลาด เราก็ไปซื้อที่ตลาด มันตัดช่วงกัน

เรื่องมังสวิรัตติ “บาปอยู่ที่คนทำ กรรมอยู่ที่ทุกคนกิน” มันว่ากันไปเพื่อเจ้อ ไอ้คนกินมันไม่รู้เรื่อง เราไม่รู้เรื่อง ไปกิน กูไม่รู้เรื่องกับใครเลย แล้วกรรมมาอยู่กับกูได้อย่างไร กุบิณฑบาตของกูมา กูไม่เกี่ยวกับใครทั้งสิ้นเลย

บาปก็อยู่ที่คนฆ่านั้นแหละ เพราะเขาหวังผลประโยชน์ของเขา แล้วมันเป็นธุรกิจใช่ไหม เพียงแต่ว่า ไอ้ที่ว่าเราๆ มังสวิรัตติ ถ้าเรากินเพื่อสุขภาพ เราเห็นด้วยนะ แต่ถ้าว่ากินแล้วมันจะเป็นเรื่องการภาวณา เราไม่เห็นด้วย เพราะอะไร เพราะว่ากินเข้าไป โทษนะ กินเข้าไปเท่าไรมันก็ถ่ายออกหมดละ มันจะไปเพิ่มอะไรให้กับเรา มันก็เป็นเรื่องของร่างกายใช่ไหม มันเกี่ยวอะไรกับจิตใจเอ็งล่ะ กิเลสมันอยู่ที่ใจนะ กิเลสไม่ได้อยู่ที่กระเพาะ เออ! ถ้ากิเลสมันอยู่ที่กระเพาะเนาะ เราก็ไปล้างมันก็อาจเป็นพระอรหันต์ได้นะ

มันไม่เกี่ยวกันเลยนะ การอยู่การกินนี่ไม่เกี่ยวกับการแก้กิเลสเลย ไม่เกี่ยวเลย แต่คนมันก็ไปเพื่อเจอกันจนได้ มันเกี่ยวอยู่อย่างเดียวกันนั่นล่ะ เกี่ยวที่อาหารหนัก อาหารเบา อาหารกลาง ที่พระพุทธเจ้าสอนไว้ ถ้าอาหารหนักเรากินเข้าไปเยอะมาก มันก็จะทำให้ร่างกายนี้มีไขมันใช้ใหม่ เขาเรียกทับธาตุชั้น เราที่ผ่อนอาหาร ลดอาหาร

การผ่อนลดอาหารมันก็ไม่เกี่ยวกับการฆ่ากิเลสอีกแหละ การกินไม่เกี่ยวกับการฆ่ากิเลส นะ แต่คนที่มึปัญหา คนที่จะเอาตัวรอดเขาจะเลือก เลือกว่าสิ่งใดมันจะเสริม มันจะทำให้การภาวนาง่ายขึ้น มันเป็นการเสริม อย่างอดอาหาร การผ่อน การผ่อนไปเรื่อยๆ ร่างกายมันจะเบา นิ่ง นี่ ดี! ไม่มีหัลบเลย ไอ้ที่ว่าสัปหงกๆ ลองไม่กินข้าวคูสิ รับประทาน หายหมด

ทีนี้พอถ้าคนทำเป็นนะ คนทำเป็นหมายถึงว่าเป็นคนเข้มแข็ง หลวงตาท่านพูดบ่อย ท่านผ่อนอาหาร พอถึงเวลาจะมาฉัน มันถึงกันนะ โอ้โฮ! ถ้าฉันข้าวเข้าไปแล้วก็เหมือนรถหนัก พอฉันข้าวแล้วก็กว่าจะมาภาวนา ครึ่งวันก่อนวัน สมาธิไม่ได้ แต่ถ้าไม่ฉันข้าวนะ นิ่ง ปิ้ง! ปิ้ง! ปิ้ง! ตลอดเลย แต่ไม่ฉันก็จะตายไป ฉะนั้น ก็ต้องไปเอามา บิณฑบาตมาฉันพอดำรงชีวิตใช้ใหม่ เวลาจะไปบิณฑบาตมันถึงกันเลยนะ นี่ขนาดคนที่ภาวนาเป็นนะ ไอ้อย่างเราจะอดอาหารทีหนึ่งทุกข์ยากมาก กลัวจะทุกข์จะยากตลอดนะ เราอ่อนแอกันหมดคนนะ นี่พูดถึงการกิน มันจะมีผลเท่านั้นล่ะ การกินนะ แต่ถ้าคนฉลาด การกินมันก็ย้อนกลับมา มันเรื่องสิ่งที่เข้ามาหาใจตัวนี้

นี่ไง บาปอยู่ที่คนทำทั้งหมด คนกินมันไม่รู้เรื่องอะไรหรอก ทีนี้คนกินก็ไปส่งเสริมเขา ไอ้ นี้นักคิดทางวิทยาศาสตร์ คิดทางความเห็นของเราไง เพราะมันไม่อยู่กับเรา เนื้อ ๓ อย่าง ไม่รู้ไม่เห็น ไม่ได้ยินว่าเขาฆ่าเพื่อเรา ไม่มีความเจาะจง ไม่ได้เจาะจงทำเพื่อเรา บริสุทธิผุดผ่อง

เพราะบางทีถ้าพูดเรื่องนี้ยาวมาก จิตของคนจะตาย ๒-๓ วัน คำว่า “๒-๓ วัน” วัน ๒ วัน สุดท้าย บางทีมันจะดับในปัจจุบันเลย อย่างเช่นคนประสบอุบัติเหตุมาบีบ ดับเลย อย่างเรา คูสิ เส้นเลือดแตกบีบ นอนตายเลย ใครรู้อะไร เราจะบอกว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องของกรรม เรื่องของกรรม แต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน เรื่องการเกิดและการตายของกรรม แล้วเวลาคนจะตายนะ ที่เราไม่ไปโรงพยาบาลนครปฐมเพราะเราคิดว่า เราจะอบรมขนาดไหน เราฝึกคนขึ้นมาไม่ได้ เราจะอบรมเขาขนาดไหน มันต้องภาวนาขึ้นมาเป็น ถ้าคนภาวนาขึ้นมาเป็นแล้วมันรู้ รู้ถึงวิถิจิต รู้ถึงกรรมรู้ถึงเวร มันถึงจะมองเกมคนจะตายออกไป แล้วเราไม่รู้ใช้ใหม่ เราไม่รู้ใช้ใหม่ เราเรียนมาทางการแพทย์ใช้ใหม่ เราก็ต้องการให้เขาสุขสบาย ให้เขาไปดินนั้นแหละ เราก็รักษาเขาไปอย่างนั้นล่ะ

เถียงกันมากนะ เถียงกันมากเลย ให้อีที่ว่าเมตตธรรม ชักสายนี้ออก กรรมหรือไม่กรรม

กรรม ฉะนั้น ลูกศิษย์มาที่นี้เหมือนกันคนหนึ่ง เขาดีมาก ญาติเขาเป็นมะเร็ง แล้วเขาไปรักษามะเร็งหายแล้ว เขาก็นึกว่าหายแล้ว หายนะ พอหายแล้วเขาก็ดำรงชีวิตปกติ ที่นี้มะเร็งมันเข้าไปกระดูก เขาก็ไม่รู้ตัว พอไปตรวจนะ มันต้องไปตรวจทุกเดือนๆ ไง พอไปตรวจเข้า หมอบอกนี่น่าสงสัยแล้ว ให้เปิดตรวจซ้ำ พอตรวจซ้ำ มันเข้าไปกระดูกหมดเลย พอเข้าไปกระดูกมาปั๊บ มันก็มี ๒ อย่างแล้ว

๑. ให้ออกซิเจน เพราะมันปวดมาก

๒. ปล่อยตามธรรมชาติ

ที่นี้เขาก็มาหาเรา ญาติเขามาทั้งหมดเลย มาทั้งครอบครัวเลย ว่าตกลงว่าจะเอาอย่างไร เราบอกเราเห็นด้วยกับคนที่บอกว่าปล่อยตามธรรมชาติ เพราะถ้าไม่ปล่อยธรรมชาตินะ เขาบอกเลยนะ เพราะลูกเขามาด้วย ญาติเขามาด้วย ถ้าบอกไม่ปล่อยธรรมชาติ ป้าเขาบอกว่าถ้าไม่ปล่อยธรรมชาตินะ ทรัพย์สินสมบัติของลูกๆ จะต้องรักษาแม่หมดเลย แล้วลูกจะอยู่อย่างไร ให้ออกซิเจนแม่ ลูกจะรักษาแม่ แต่ป้าบอกว่าปล่อยตามธรรมชาติ

แล้วพอมาราบเราปั๊บ เราบอกเราเห็นด้วยกับการปล่อยตามธรรมชาติ เพราะถ้าไม่ปล่อยตามธรรมชาตินะ พ้อออกซิเจนเข้านะ เพราะเดี๋ยวนี้เทคโนโลยีมันเจริญมาก แล้วมันจะไปหมดเลย แล้วประสานนะ มันไม่หาย เพราะมันเข้าไปกระดูกมาแล้ว แล้วปวดมาก แล้วเขาก็กลับไป ๒ วันเท่านั้นนะ กลับมาทำบุญเลย แม่ตายแล้ว ถ้ามันอยู่อย่างนั้นนะ นี่ความคิดใจ แล้วโรคตัวนี้พอเราให้ออกซิเจนไปแล้วเราจะชักออก แล้วตอนนี้ก็ฟุ้งศาลแล้ว ใครจะเป็นคนชัก ใครจะเป็นคนชัก

ที่นี้ของหลวงปู่หล้า ของหลวงปู่หล้าท่านให้ออกซิเจนเหมือนกัน ทุกอย่างให้หมดเลย แล้วตรงนี้ข้างในมันเสียหมดแล้ว แต่เทคโนโลยีมันรักษาไว้ หลวงตาท่านไปเยี่ยม หลวงตาท่านสั่งปลดเองเลยนะ หลวงตาท่านมาเยี่ยมปั๊บ แล้วพวกหมอก็เข้ามารายงานเลยว่าระบบทั้งหมดเสียหมดแล้ว โทษนะ ข้างในนี้เน่าหมดแล้ว แต่ที่อยู่ได้เพราะว่าเทคโนโลยีทั้งหมดเลย

หลวงตาบอกมันถึงที่สุดแล้วใช้ไหม

ถึงที่สุด

หลวงตาตั้งชั๊กออกเลย พอคำว่า “ชั๊กออกซิเจนนอก” สิ่งที่เป็นของเสียพุ่งออกมาเลย แต่ถ้าไม่ชั๊ก ทุกอย่างระบบพวกชิพจอร์ยังมีอยู่นะ

แล้วถ้าเถียงกันว่าคนที่ป็นเจ้าชายนิทราหรือคนที่นอนหลับใหลนี่คือจิตนี้ออกแล้ว ทาง การแพทย์นะ ไม่ จิต ไม่ออก จิตอยู่กับร่างนี้ตลอดไป จิตยังอยู่กับร่างนี้ตลอดไปถ้าออกซิเจนยังใ้ อยู่ ชิพจอร์ยังเต็นอยู่ จิตยังอยู่ จิตยังอยู่ ไม่ตาย เพราะตายต้องดับหมด เพราะจิตออก

นี่ไง เราพูดบ่อย เวลาเราพูดถึงว่าพิจารณาสุภะๆ มันน่าคิดนะ ถ้าคนตายปั๊ม ร่างกายมัน ต้องเปื่อยเน่าไปธรรมดาเลย แต่เพราะมีจิตอยู่ พลังงานตัวเผาผลาญนี้อยู่ปั๊ม มันจะเผาผลาญใ้ ร่างกายยังอยู่ตลอดไป มันเผาผลาญอยู่ตลอด นี่ตัวจิต ตัวจิตคือธาตุรู้มันจะอยู่ ถ้าธาตุรู้ออกจากร่าง ปั๊ม ทุกอย่างต้องดับหมด

แต่ขณะที่เจ้าชายนิทราเขาสื่อความหมายกับเราไม่ได้ อันนี้มันกรรมของสัตว์นะ มัน กรรมของสัตว์ อย่างเช่นพวกอัลไซเมอร์เขายังจำอะไรไม่ได้ใช่ไหม แต่นี่มันรู้ที่อยู่ ถ้าเปรียบเทียบ เหมือนกับเราเข้าสมาธิ พอเข้าสมาธิ พอจิตเข้าอปปนาสมาธิ จิตเป็นจิต มันแยกกาย มันปล่อยหมด เลย มันสักแต่ว่ารู้ที่อยู่ แต่นี้เป็นสัมมาสมาธิ คือมีสติมีสัมปชัญญะรู้หมด แต่เจ้าชายนิทรา ประสาท ทุกอย่างมันชำรุดใช่ไหม จิตมันยังมีอยู่ แต่มันลือออกตามส่วนของประสาทไม่ได้ มันยังอยู่ของ มันอย่างนั้นนะ มันยังไม่ตาย จิตนี้หนึ่งเดียว จิตออกจากร่างแล้วถึงจะตาย

ทีนี้คำว่า ๒-๓ วันสุดท้ายมันจะเป็นอย่างไรมันอยู่ที่กรรม มันอยู่ที่กรรม บางคนนอน แข็งแรงมากเลย ปั๊มปั๊มตายไปเลย เราไม่รู้ตัวเลย แต่บางคนทรมาณมาก แล้วสิ่งที่ทรมาณมาก ทรมาณ โทษนะ เราพูดถึงครูบาอาจารย์ เราพูดถึงด้วยความเคารพนะ เราเอาครูบาอาจารย์มาเป็น ตัวอย่าง บุคลาธิษฐาน คือตัวอย่างใ้เราเห็นภาพชัดเจน อย่างเช่นหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นนะ พอถึง เวลาปั๊ม ตอนหลวงปู่มั่นอยู่ที่เชียงใหม่ หลวงปู่เจี๊ยะเล่าใ้ฟัง ไปอยู่ที่เชียงใหม่แล้วท่านป่วยมาก เจ้าคุณอะไรอยู่ที่วัดเจติย์หลวงเอาเข้าไปหาโรงพยาบาลแมคคอร์มิค เอาเข้าไปรักษา หมอเขาเช็ค หมดเลย เช็คแล้วเขาก็มากระซิบบว่า หลวงปู่มั่นต้องตายแล้ว ทางกรแพทย์นะ แล้วเขาก็มากระซิบบ หลวงปู่มั่น

หลวงปู่มั่นเห็น หลวงปู่มั่นถามว่าเขาว่าอย่างไร เขาบอกหลวงปู่มั่นจะต้องตาย

หลวงปู่มั่นบอกว่าไม่ตาย ไม่ตาย กลับเถอะ

ก็กลับไป กลับไปหลวงปู่เจี๊ยะนี่อุปัฏฐาก คิคคูลิ กลับมาอยู่ มั่นปี ๒๔๘๘ หรืออย่างไร แล้วกลับมาอยู่ที่ทางอีสานอีก ๑๐ กว่าปี แต่พอถึงวัน ท่านบอกว่าท่านจะอายุ ๘๐ เท่านั้น รู้กำหนดเลยว่าคุณชัยมีเท่านี้ เราจะตายตอนมีอายุ ๘๐ พอเริ่มเข้าถึงวันเพ็ญ พอเริ่มป่วยไง ท่านบอกว่า “ผมเริ่มป่วยแล้ว” บอกหลวงตานะ “ผมเริ่มป่วยแล้ว ไม่ต้องเอายาการรักษา ไม่ต้องรักษา มันจะเป็นไปอย่างนี้ แต่ไม่ตายง่าย เป็นโรคคนชรา”

แต่หลวงตาท่านบอก ท่านเป็นวัณโรค ๘ เดือน ๘ เดือนที่ว่าควักเสลดออก เพราะว่าสมัยนั้นมันไม่มีพวกเครื่องดูด ใช้สำลีพันนิ้ว เอานิ้วเข้าไปล้วงออกมา เพราะมันหายใจไม่ออก

พระอรหันต์ทำไมต้องมีปรากฏการณ์อย่างนี้ ในเมื่อหลวงปู่มั่นนี้พระอรหันต์แน่นอน เห็นไหมกรรมมันมีของแต่ละบุคคล พระพุทธเจ้านะ เวลาท่านป่วยไข้เนะ หมอชีวึกเป็นคนปรุงพระโอสถถวายพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้ายังป่วย มันกรรมของสัตว์มันมี มันถึงวาระ มันเป็นไป

ฉะนั้น ถึงว่าจะตายจะเป็น ถ้าพูดถึงหลวงปู่มั่นท่านจะอยู่ต่อได้ไหม

ถ้าท่านอยู่ต่อ ท่านก็ทำของท่าน แต่หลวงปู่มั่นท่านจะทำเป็นสังฆกรรมความจริง ก็เป็นชีวิตแบบอย่าง ๘๐ ปีตายก็ตายให้ดู แล้วตายในป่า ทำให้เห็นหมดเลย หลวงปู่มั่นชีวิตแบบอย่างอย่างครูบาอาจารย์ อย่างเช่นหลวงปู่ขาว เพราะว่าหลวงปู่ฝันไปต่อให้ คำว่า “ต่อให้” หลวงปู่ขาวท่านทำของท่านอยู่ อย่างครูบาอาจารย์ หลวงตาท่านไม่พูดออกมาเท่านั้นนะ แล้วพูดตอนนี้ก็ไม่ได้ เดี่ยวคนไปฟ้อง

ท่านต่อของท่านมาตลอด แล้วท่านก็ทำของท่านมาตลอด ของอย่างนี้เราจะบอกว่ามันไม่เป็นวิทยาศาสตร์ไง มันเป็นบุญเป็นกรรม แล้วบุญกรรมนี้มันเปลี่ยนแปลง เปลี่ยนแปลงทุกๆ อย่างได้ แต่มันเปลี่ยนแปลงตามกรรม ตามบุญตามกรรมนะ ไม่ใช่เปลี่ยนแปลงด้วยความตั้งใจของเรา ทุกคนจะบอกว่าอยากได้ดีต้องทำอย่างนั้น เราไปหวังผลไง เราเปรียบเทียบนะ พระกัศสปะออกจากสมาบัติ ออกจากสมาบัตินะ พระกัศสปะออกจากสมาบัติ ออกจากสมาบัติ พระกัศสปะจะช่วยเหลือคนยากคนจน ช่วยเหลือคนยากคนจนนะ แล้วช่วยเหลือคนจน พระกัศสปะ พระสารีบุตร

ตอนนั้นเป็นพระสารีบุตรออกมา มีคนจนเจ็บใจเป็นคนไถนา รับจ้างไถนา พอเห็นบิณฑบาตอยู่ ถึงตะวันตกแล้ว ภรรยาต้องเอาข้าวมาส่ง แต่เอามาช้าไป โกรธมากเลย โกรธมาก แต่เวลาภรรยาเอาข้าวมาส่ง พระสารีบุตรก็บิณฑบาตมาพร้อมกัน ด้วยศรัทธา ด้วยความเชื่อ ด้วยศรัทธา ถวายข้าวนั้นกับพระสารีบุตร พระสารีบุตรฉันเสร็จแล้วให้พร พอให้พรเสร็จแล้ว ทุกตะเข้ใจลงไปไถนา ไถไปบิณฑบาต นานะ ดินขึ้นมาเป็นทองคำหมดเลย เป็นทองคำหมดเลยนะ พอเป็นทองคำขึ้นมา นี้บุญกุศล

เข้ามาสมบัติ พระอรหันต์ออกจากฌานสมบัติมาแล้วใส่บาตร จะได้บุญมาก พอได้บุญมาก ไถนาเป็นทองคำหมดเลย สมัยนั้นเมืองมันคับแคบ การสื่อสารมันเร็ว ทุกตะเข้ใจไม่กล้าหยิบทอง พอหยิบทองขึ้นไป หัวขาดเลย เพราะว่าไม่มีที่มาไง ทองมาจากไหน ก็เลยไปหาพระเจ้าพิมพิสาร ไปบอกว่าข้าพเจ้าเป็นทุกตะเข้ใจ ไถนาอยู่ที่นั่น ไถเสร็จแล้วเป็นทองคำหมดเลย

พระเจ้าพิมพิสารเป็นพระโศดาบัน ถ้าพระเจ้าพิมพิสารไม่เป็นพระโศดาบันก็ไม่เข้าใจเรื่องนี้อีกละ เป็นพระโศดาบันก็มีคุณธรรมอยู่เหมือนกัน ก็เลยบอกว่า “ทองเธออยู่ที่ไหน”

ก็บอกว่า “อยู่ที่ไถนา”

ก็ให้มหาดเล็กไปเอา พอหยิบขึ้นมาเป็นดิน หยิบขึ้นมาเป็นดิน ทองคำหยิบขึ้นมาเป็นดิน มันมหัศจรรย์อย่างนั้นนะ ก็กลับมาหาพระเจ้าพิมพิสารอีก บอก “ข้าพเจ้าไปเห็นแล้วมันเป็นทองคำครับ แต่พอยกขึ้นมาเป็นดินหมดเลย”

นี่พระโศดาบันนะ ทน “ให้เธอกลับไปใหม่ ไปที่นั่นไปเอาทองคำ บอกว่ามาทองคำของทุกตะเข้ใจนี้ ไม่ใช่ทองคำของกษัตริย์ ไม่ใช่ทองคำของหลวง กลับไปใหม่”

พอกลับไปใหม่ก็ไปบอกเลย ไปบอกว่า “ที่มานี้มาเอาทองคำของทุกตะเข้ใจ” ยกขึ้นมาเป็นทองคำ นี่บาปบุญของแต่ละบุคคลมันแย่งกันไม่ได้ พอมันเอากันไม่ได้ เรื่องบุญเรื่องกุศลนี้ มันจะไปช่วงชิงกันไม่ได้ พอเอามาแล้วกองเต็มเลย พอกองเต็มแล้ว พระเจ้าพิมพิสารเลยตั้งให้เป็นเศรษฐีประจำรัชกาล

แล้วตอนนี้เราจะย้อนกลับมาไง ย้อนกลับมาพวกเรา เราอ่านพระไตรปิฎกกันมา ทุกคนก็อยากจะหาพระออกจากสมบัติ ทุกคนก็อยากจะไปทำบุญ

เอ็งไม่ได้หรอก เอ็งไม่ได้ทองคำหรอก เพราะอะไรรู้ไหม เพราะว่าเราอยาก ต้นเหตุไม่เหมือนกันนะ ต้นเหตุไม่เท่ากัน อันนั้นเขาทำด้วยว่ากำลังโกรธ โกรธกรรยามากเลย คือเขาเอาชีวิตถวาย เขาให้ เขาให้ของเขา แล้วมันทำของเขามันเป็นบุญกุศลของเขา เคี้ยวนี้เราทำกันอย่างนั้น แล้วนี่ไง เราไปถือปี่มาด้วยความคิดของเราไง

ฉะนั้น ถ้ามันเป็นจริง บุญกุศลนะ บาปอกุศล เราทำของเรา เราตั้งใจของเรา มันจะไม่เหมือนที่เราตั้งใจหรอก เพราะเราตั้งใจคือความอยาก คือความปรารถนา เหมือนกับเราทำธุรกิจ เราแลกเปลี่ยน เราอยากได้ ความอยากได้ ความแลกเปลี่ยนนี่นะ ถ้าเราทำบุญกุศล ทำบุญมันจะแลกเปลี่ยนใหม่ ทำบุญกุศล ทำความจริงไปแลกเปลี่ยนใหม่ ไม่ใช่

ทำบุญกุศลแลกเปลี่ยนเหมือนกับเราตักน้ำรด ตักน้ำใส่ตุ่ม น้ำต้องเต็มตุ่ม ธรรมชาติต้องตักทุกวันใช่ไหม ทำบุญเราก็ตักน้ำใส่ตุ่ม มันอย่างนั้น เราก็ตัก น้ำที่เราตักน้ำใส่ตุ่ม มันก็เป็นไปธรรมชาติของมัน แต่เวลาทำบุญไง ตักน้ำใส่ตุ่มชั้นเดียวจะให้น้ำเต็มตุ่มไง เต็มทีสิ เต็มที แล้วมันก็ไม่เต็ม เพราะน้ำชั้นเดียวกับตุ่มมันจะเต็มได้อย่างไรละ

นี่ก็เหมือนกัน “อู๊ย! ทำบุญแล้วไม่เห็นได้บุญเลย ทำบุญทุกข์ยาก”

อันนี้อันหนึ่ง กรณี ๑. ที่ว่ามันเป็นกาลเทศะ

๒. คนที่มาจากเกิดการเกิดการตายมันมีเบื้องหลังมา

ถ้าเราทุกข์ เราทำความเจริญใจมา เหมือนกับพระอรหันต์ที่ไม่เคยกินข้าวอ่อม ประวัติจะเป็นพระอรหันต์นะ แต่ฉันข้าวไม่เคยอ่อมเลย ข้าวบิณฑบาตมาเต็มบาตรเลย พอเริ่มฉันข้าวมันก็จะหายไปเป็นธรรมดาของมัน ของมันก็มีอยู่ แต่ทำไมกินไม่อ่อมละ ของก็มีอยู่ นี่กรรมมันให้ผล แล้วถึงเวลาพระสารีบุตรไปจับบาตรไว้ให้เลย

“เขาว่าเป็นอย่างนั้นจริงหรือ”

“จริง”

จริงแล้วพระสารีบุตรจับบาตรไว้ให้ ฉันด้วยบุญของพระสารีบุตร เพราะพระสารีบุตรจับบาตรไว้ทำไมข้าวไม่หายไป ข้าวในบาตรทำไมไม่หายไป แต่ถ้าเป็นธรรมชาติของเขานะ ฉันไปข้าวจะหายไป แล้วถามว่า “กินข้าวไม่เคยอ่อมใช่ไหม”

“ใจู๋”

“วันนี้ฉันให้อิมเลนนะ” จับบาตรไว้ วันนั้นฉันข้าวอิมแล้วนิพพานเลย

แล้วไปดูประวัตินะ ประวัติ คำว่า “ประวัติ” เราจะเชื่อได้อย่างไร

นี่มันอยู่ในพระไตรปิฎกไง เพราะอันนี้เขาไปตามพระพุทธเจ้าว่า เป็นถึงพระอรหันต์นะ
ทำไมเป็นอย่างนี้

พระพุทธเจ้าบอกว่า บางชาติ ชาติที่อดีตชาติของเขา เขาเป็นคนตระหนี่มาก

มันพูดแล้วมันเรื่องตลก แล้วมันเรื่องจริงนะ แม้แต่เราขนย้ายข้าว ข้าวตกถึงพื้นมันเป็น
ดิน สมัยก่อนมันยังไม่มึนนะ เป็นดิน มดมันมากาบข้าวขึ้นไป เขายังเอาเสียมไปขุดเอาข้าวเม็ดนั้น
กินเลยละ ความคิดของเขาคนคนนี่ มันตระหนี่ขนาดนั้นนะ มันถึงให้ผลไง เวลามันให้ผล เห็น
ไหม

ฉะนั้น เราจะบอกว่า กรรมนี่นะ วิทยาศาสตร์เขาบอกเลนนะว่าอย่าพูดข้ามภพข้ามชาติ คือ
อย่าพูดเรื่องอดีตชาติ แล้วอย่าพูดชาติอนาคตไง บุญเพนิวาसानุสติญาณ จตุปปาตญาณ ห้ามพูด ให้
พูดปัจจุบันนี้ๆ แต่ปัจจุบันนี้ทำเท่ากันไง โยมทำบุญกับเราคนละบาทเท่ากันหมดเลย ก็ต้องได้บุญ
เท่ากันหมดสิ ทำบุญกับเราคนละบาทเท่ากัน คนละบาทๆ ทำบุญเท่ากันหมดเลย แต่โยมได้บุญ
เท่ากันไหม นี่ไง ปัจจุบันก็ต้องเอากันสิ ก็บาทหนึ่งเท่ากันไง

มันไม่เท่าหลายกรณีมาก หนึ่งใน ความศรัทธาความเชื่อ ความศรัทธา ความน้อมใจอย่างหนึ่ง
แล้วเบื้องหลังเรา เบื้องหลังของเรา เบื้องหลังคือว่า เวลาภาวนาทำไมนั่งสมาธิแล้วเป็นสมาธิง่าย
ทำไมนั่งสมาธิแล้วเป็นสมาธิยาก ทำไมบางคนนั่งสมาธิแล้วไม่ได้ ทำไมต้องใช้ปัญญาอบรม
สมาธิ

มันมาจากอดีตหมดเลย มันมาจากเบื้องหลังไง เราพูดบ่อยจนจะอายเขานะ ว่าพันธุกรรม
ทางจิตๆ จิตเราได้ตัดแต่งมา จิตเราได้สร้างมา เราได้สร้างสมของเรามา แล้วปัจจุบันนี้เป็นเรา
ต้นทุนเราไม่เท่ากัน ต้นทุนที่เราสร้างมาแต่ละคนไม่เท่ากัน เกิดมาเป็นพี่น้อง เป็นพ่อแม่เดียวกัน
อยู่ในครอบครัวเดียวกัน ต้นทุนไม่เท่ากันหมดเลย ไม่เท่ากัน ความรู้ความเห็นของคนไม่เท่ากัน นี่
ไง แล้วมันจะไม่พูดถึงอดีตได้อย่างไรละ

มันพูดถึงอดีตคือพูดถึงต้นทุน พอพูดถึงต้นทุนปั๊บก็มาถึงเป็นปัจจุบัน ในปัจจุบันนี้เราเกิดเป็นมนุษย์แล้ว สิ่งนี้เป็นประโยชน์มาก ทีนี้เป็นประโยชน์มาก ต้นทุนไม่เท่ากัน การทำมันก็มีหนักมีเบาต่างกันนี่ไง แต่ถ้าจะหนักจะเบาต่างกัน เราเป็นมนุษย์เหมือนกันไหม เราเป็นมนุษย์เหมือนกันไหม เรามีหัวใจเหมือนกันไหม แล้วมีหัวใจเหมือนกัน เราก็ทำได้ เพียงแต่เราต้องทำมากกว่าเขา เราทำมากกว่าเขา นี่ก็เป็นเพราะเราทำมาเองไง แล้วสิ่งนี้ ถ้าอย่างสิ่งนี้ต่อไปในอนาคตล่ะ ถ้ามันไม่จบสิ้นมันก็ไปอีก ถ้าจบ มันก็เป็นที่นี่

ถ้าเราเข้าใจอย่างนี้ปั๊บ เรื่องที่เราจะไปอ่อนนอนหรือจะไปทำอะไร มันเป็นเรื่องหนึ่ง อันนี้อันหนึ่งนะ เราจะบอกว่า ก่อน ๒-๓ วันสุดท้ายที่คนจะตาย อาการนะ ไม่ใช่ ๒-๓ วันสุดท้ายในปัจจุบันนี้เลย ในปัจจุบันที่จะตายนะ จิตจะหดเข้ามาเลย เพราะเราจะตายหลายหนมาก เราเคยตายหลายหนแล้ว แต่มันไม่ตาย อยู่ในป่าป่วยไข้นี้หดเข้ามาเลย แต่มันบังเอิญ บังเอิญเพราะเราบวชแล้ว เราภาวนาแล้วมันมีหลักมีเกณฑ์ในใจ

แต่เมื่อก่อนพูดให้ใครฟังไม่ได้ เราจะตายหลายทีแล้ว มันอยู่ในป่า แล้วเรามีภูมิแพ้เป็นธรรมดา มีภูมิแพ้อยู่แล้ว เพราะภูมิแพ้หมายถึงว่าอดอาหารมาก แล้ววันนั้นตีตาดไปโดนแมงมุม มันกัด แมงมุม พอแมงมุมกัดปั๊บ มันเป็นพิษ เป็นพิษปั๊บ มันเป็นผื่นหมดเลย พอเป็นผื่น เรานอนลงเลย พอนอนลง เลือดมันไม่เลี้ยง มันหดเข้ามาหมดเลย ความรู้สึกหดเข้ามาๆ แล้วดับปั๊บ! ไปเลย พอดับปั๊บ! ไปเลย ถ้ามันปล่อยมันก็ไป มันไปเลย

ทีนี้ปีนั้นปี ๒๕๒๕ เรากลับมาบ้านแล้วจะมาบวชน้องชาย บังเอิญจะบวชน้องชาย แล้วเราก็ไปวิวีก่อน เราไปเที่ยวอยู่ทางเมืองกาญจน์ มันคิดขึ้นมาในใจ เฮ้ย! มึงตายไม่ได้ ก็มึงจะมาบวช เขา มึงตายไม่ได้ พอมันตายไม่ได้ปั๊บ มันรู้สึกแล้ว มันขยับออก พอขยับปั๊บ มันก็ซ่าออก ความรู้สึกก็กลับมาอีก นี่เวลาจะตาย เราเป็นอย่างนี้มา ๒-๓ ที ฉะนั้น เราถึงได้พูดไงว่า เวลาถ้าเรา รังไว้ ถ้าจิตรั้งไว้เนะ คนจะตายถ้ารั้งไว้ไม่ให้จิตออก ทำอย่างไร ถ้ารั้งไว้ไม่ให้มันออก ทำอย่างไร แล้วก็พูดกันไปในนั้นแหละ

ฉะนั้น ที่พูดนี้เราจะบอกว่า ๒-๓ วันมันยาวกินไปไง คนจะตายจะเป็นวินาทีนั้น วินาทีนั้น เดียวนั้น ตายเดียวนั้น ดับเดียวนั้น ฉะนั้น เราจะไม่รู้หรือกว่า ๒-๓ วันสุดท้ายมันจะมีอาการอย่างไร เวลาถ้าเราจะบอกว่าอาการสุดท้าย อย่างที่พูดนะ คนไข้มันทำทางไม่รอดเลย พอปั๊มหัวใจไป มันมาแล้ว แล้วอันไหนจะตาย อันไหนไม่ตาย

การตายมันเป็นเดี๋ยวนั้นๆ เหมือนกัน คับเดี๋ยวนั้น ตายเดี๋ยวนั้น ไม่ใช่ว่ามันจะค่อยๆ ตายมา ค่อยๆ ตายมา ค่อยๆ ตายมามีแต่ร่างกาย โทษนะ ไม่ใช่ใคร อย่างเช่นเบาหวานมันจะหดสั้นเข้ามา ต้องตัด ต้องตัดเข้ามา ร่างกายมันเสียมารเรื่อย ๆ เบาหวานนะ เลือดไม่เลี้ยงมันก็หดเข้ามา ร่างกายมันตาย แต่ใจไม่เคยตาย ใจไม่เคยตาย

เขาทำวิจัยบ่อยนะ อย่างเช่นตัดแขนไป พอโดนตัดแขนไป ความรู้สึกที่แขนยังมีอยู่ มันยังรู้สึกที่แขนมีอยู่ ทั้งๆ ที่ไม่มีแขนนะ แต่ความรู้สึกพอเวลามันนึกว่ามันมี บางทีมันหลงใจ เรื่องของใจ เห็นไหม ไม่มีแขนมันยังนึกว่ามันมีได้นะ ความเคยชินของมันนะ ทั้งๆ ที่แขนไม่มี

อันนี้ อันนี้เราจะบอกว่ามันวินิจฉัย ถ้าคนเราจะวินิจฉัยเรื่องจิตได้สมบูรณ์ มันต้องผ่านการภาวนามาพอสมควร ถ้าเราไม่ผ่านการภาวนามาพอสมควร เรื่องวินิจฉัยเรื่องจิต เรื่องความรู้สึก วิถีจิต เราวินิจฉัยไม่ได้หรอก ถ้าวินิจฉัยไม่ได้ มันก็เข้าไปกับพวกหมอดู หลับตาแล้วก็ทายเลย หลับตาแล้วก็ทายเลย ผิดๆ ถูกๆ ก็ว่ากันไป เราถึงไม่เชื่อเรื่องนี้

ฉะนั้น เพราะเหตุนี้ เขานิมนต์ไปอบรมพยาบาล เรบอกไม่ได้หรอก เพราะเขาเข้าใจเรื่องนี้ไม่ได้ เราพูดได้ เราพูดได้แบบนี้เราพูดได้ เราพูดได้เพราะเราเข้าใจได้ เราถึงอธิบายให้เข้าใจได้ แต่โยมจำสิ่งที่เราพูดไปแล้วไปสังเกตเอา โยมก็เข้าใจไม่ได้ เพราะมันจะมีเคล็ดลับๆ ตลอด เอ๊ะ! แล้วนี่อะไร แล้วนี่อะไร เราจะงงอยู่ตลอดไป แล้วถ้าจับอย่างนี้บีบ เพราะเรื่องอย่างนี้ มันเป็นเรื่องจริง มันเป็นเรื่องปัจจุบัน เรื่องจิตวิญญาณ มันไม่เหมือนกับโรคภัยไข้เจ็บทางร่างกาย แผลจากร่างกายเราควบคุมได้ เราให้ยาควบคุม ทุกอย่างเราควบคุมได้ แต่จิตมันไม่ได้ บีบ ไปเลยนะ ซ็อกเดี๋ยวกี่เรียบริ่อย วูบ! ไปเลย อันนี้อันหนึ่ง

ถาม : เรื่องการป่วยเรื้อรัง การเป็นเบาหวาน ไตวาย

หลวงพ่ : อันนี้พูดแล้วนะ อันนี้เรื่องท้อออกซิเจน

ไอนี้มันอยู่ที่คิดนะ เพราะลูกศิษย์คนหนึ่ง แม่เป็นเบาหวานอย่างนี้แหละ แล้วก็รักษา ลูกทุกคนรัก แล้วแม่ก็แบบว่าไม่อยากตายไง แม่กลัว แล้วก็บอกว่าแม่กลัวตายมาก แล้วจะไปไหนที่หนึ่งแม่ก็ต้องแต่ง ต้องสมบูรณ์ตลอดเวลา แล้วเขาถึงที่สุดแล้วก็ต้องตัดขา

นี่มันเป็นความคิด มันเป็นความเห็นนะ พอเขาจะตัดขาแล้วแม่ไม่ยอมให้ตัด เพราะตัดขาแล้วเดี๋ยวตายไปแล้วจะขาด้านใจ... ไม่จริงหรอก ไม่จริง อะไรก็ไม่จริงทั้งนั้นนะ

แต่ที่นี้พอเขาไม่ยอม แต่สุดท้ายแล้วนะ พอมันถึงที่สุดแล้วก็ต้องตัด ตัด เขาบอกเขาก็ตัดทุกอย่างหมดเลย แล้วก็อยู่โรงพยาบาลเอกชน เพราะเขามีสตางค์ จนโรงพยาบาลเอกชนสงสาร บอกว่าให้ญาติพี่น้องปรึกษากัน ถ้าไม่อย่างนั้นนะ เทคโนโลยีนี้มันจะรักษาไปได้ตลอด ไม่มีตาย จะเขียวอยู่อย่างนี้ คือมันน่าหมดแล้ว แล้วไม่ตาย เขาก็เลยได้คิด เขาก็เลยมาปรึกษากัน สุดท้ายแล้ว เขาก็ให้ชักออก ก็ตาย คือเขาหมดความรู้สึกแล้ว แล้วที่นี้หมอก็เอาออกไม่ได้ เพราะว่าญาติยังไม่ตกลงกัน ที่นี้หมอก็เอาออกไม่ได้ ก็จ่ายสตางค์มา ไม่เป็นไร อยู่ได้ตลอดไป แต่เรื่องจะหายกลับมาไม่มี

เขามาหาเรา เขามาเล่าให้ฟัง เขาบอกว่าเขาอุปฐากแม่เขา แล้วเขาเห็นสภาพแล้วเขาซึ่งเรื่องชีวิตมาก พูดยไปร้องไห้ไปนะ คือว่าจะไม่อยู่กับโลกอีกเลย จะไปให้รอดให้ได้ แต่สุดท้ายเดี๋ยวนี้ก็ได้ เดี่ยวนี้จะไปทำงานชดใช้เลย

อันนี้มันอยู่ที่เขาจะตัดสินใจกันอย่างไร แล้วเดี๋ยวนี้พอเทคโนโลยีเจริญ เรื่องการรักษา มันก็เป็นเรื่องอย่างนี้แล้ว อันนี้เรื่องรักษานะ คูอย่างเราสิ อย่างพระเรา จันยาค้วยน้ำคองบุตรเน่า รักษาด้วยปัจจุบัน รักษาด้วยอย่างนั้น แต่เวลาเป็นลมเป็นอะไร มันก็เดี๋ยวมันก็จบเหมือนกัน ไอ้อย่างนี้มันเป็นเรื่องการเกิดและการตาย มันเป็นเรื่องอริยสัจ เป็นเรื่องความจริง สิ่งที่มันตายก็คือตาย ถ้าเรามีสติอยู่ มันไม่ตาย มีสติอยู่ ไม่ตาย อย่างเช่นคนที่ว่ากลัวตายๆ ไม่ตาย คนกลัวตายไม่ตายหรือ เพราะเขากลัว มันอาการหวาดจิตอยู่ตลอดเวลา เว้นไว้แต่ร่างกายมันเจ็บไข้ได้ป่วยก็คือตายธรรมดา แต่คนกลัวตายไม่ตายหรือ ไอ้คนประมาทนะจะตาย ภูไม่ตายๆ วาบ ไปเลยนะ

เพราะความกลัว สติ เพราะเรากลัวตายไข้ไหม พอเรากลัวตายเราก็ดูแลตัวเอง เราก็รักษาตัวเอง มันจะไปตายตรงไหน ไอ้กลัวตายๆ ไม่ตายหรือ ไอ้ไม่กลัวตายมันจะตาย แต่มันเป็นเรื่องกิเลส พอกลัวตายขึ้นมาที่เศร้าหมอง เศร้ามาก เศร้าหมองนะ

มันเข้ากับอันนี้ อันนี้ก่อนเลย

ถาม : เวลาหนูนั่งสมาธิที่ภูวิัดนี้ หนูได้เห็นทั้งแสงและผู้คนลอยลงมาเยอะมาก แล้วรู้สึกว่ามีคนหนุ่มสาวห่มขาวมานั่งข้างๆ หนูไม่ทราบว่าจะคิดไปเองหรือเปล่านั้นคะ

หลวงพ่ : มันเป็นเรื่องจิต เวลาจะตอบปัญหามันจะพูดถึงจิตก่อนเลย

เพราะว่าถ้าพูดถึงอย่างนี้ พูดถึงโดยปัจจุบัน เราจะบอกว่ามันจะเห็นคนนั่งขาวห่มขาว มันจะเห็นคนลอยมาอย่างนี้ มันจะเป็นไปได้อย่างไร ถ้าโดยวิทยาศาสตร์มันเป็นไปไม่ได้ แต่ความจริงเป็นไปได้ ทีนี้ความเห็นอย่างนี้ ถ้าความเห็นอย่างนี้มันอยู่ที่บุคคลใด อยู่ที่เครื่องมือ คุณิตี คุณกล้อง กล้องที่เขาถ่ายย้อนแสงเข้าไป เขาจะจับอะไรได้หมดเลย

คือถ้าเราเป็นพระ เราเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เราจะบอกว่าสิ่งนี้มันมีอยู่แล้ว กามภพนะ คุณิตี นรก อเวจี ทั้งหมดขึ้นมาจนถึงอบายภูมิ มนุษย์ เทวดา อินทร์ พรหม มนัสวรรค์ ๕ ชั้น พรหม ๑๖ ชั้นหรืออย่างไร มันอยู่ที่ไหน มันซ้อนกันอยู่ที่นี่ คือจิตวิญญาณมันซ้อนกันอยู่ที่นี่หมดนะ แล้วเกิดถ้าจิตมันมีวาสนา ทำไมมันเห็นไม่ได้

คือของมันมี ของมันมีอยู่ ทีนี้เห็นไม่เห็นมันอยู่ที่วิถีภาวะเราจะเข้าไปเห็นใช่ไหม ถ้าตาเราตาเนื้อมันก็เห็น ไม่ได้ ถ้าจิตมันเป็นสมาธิ มันจะเห็นได้ไหม มันก็เห็นได้ นี่พูดถึงว่าการเห็นได้หรือไม่ได้ก่อน

ถ้าเราภาวนาไป ถ้าเห็นคน ทีนี้การเห็น เห็นได้หรือไม่ได้ ทีนี้ถ้าเห็นโดยอุปาทานละ นี่ไงตรงนี้ถ้ามีครูบาอาจารย์ มันจะชี้คตรงนี้ได้ไง ถ้าครูบาอาจารย์ชี้คตรงนี้ หมายถึงว่า ถ้าเราเห็น เราเห็นโดยอะไร อย่างเช่นเรา เราเป็นคนทั้งหมดอายุขัยแล้ว เราจะตายแล้ว เรานอน เราจะตาย เราจะนอนหลับไป เราจะฝันเห็นเป็นคนร่างใหญ่ๆ นุ่งผ้าแดงๆ ตัวดำๆ นะ นั่นนะ คนนั้นใกล้ตายแล้ว มันเห็นได้ ทีนี้มันก็เป็นบางคน บางคนยังไม่ทันเห็น ตายไปก่อนเลย

ทีนี้เราจะบอกว่าสิ่งนี้มันมีอยู่ สิ่งที่มีอยู่ เวลาพูดถึงสิ่งที่มีอยู่ คนที่ภาวนาเป็นคือว่าจิตมีหลักมีเกณฑ์ เขาเห็นอย่างนี้แล้วเขาไม่ตื่นเต้น คนเห็นอย่างนี้เขาสื่อสารได้ด้วย นี่คืออะไร มีฐานะอะไร คุณกันได้ด้วย มันสื่อสารมีความเข้าใจกันได้ด้วย แต่ถ้าพูดอย่างนี้ไปป๊อ มันก็ไปเป็นเรื่องของนิยายธรรมะแล้ว ธรรมะนิยาย จะไปเที่ยวรอกสวรรค์ชั้นนี้ชั้นนั้นนะ ใ้ไปเที่ยวอย่างนั้นมันได้ประโยชน์อะไร

แต่ถ้าเป็นความจริงของเรา สิ่งที่เราเห็น สิ่งที่เราเห็นนรกสวรรค์มันเห็นมาเพื่อยืนยันกับเราไงว่าเวลาจิตมันตายมันเกิดสถานะนั้นๆ ว่าเป็นมันมีที่ไปไง สวรรค์ในอก นรกในใจใช่ไหม เวลาทำบุญกุศล เวลามันทุกข์นี่นรกอเวจีเลย เวลามันทุกข์นี่นรกอเวจีในหัวใจเลย เพราะมีนรกอเวจีในใจ ถ้ามันตายเดี๋ยวนี้มันก็ตกนรกเลย แล้วถ้ามันมีสวรรค์ในหัวใจ มันมีความสุขมากเลย มีบุญกุศล เขา จิตนี้เบามาก ตายเดี๋ยวนี้ก็ขึ้นสวรรค์เลย

คนโบราณเขาถึงบอกคนใกล้ตายให้นึกพุทโธๆ ให้นึกถึงพระไว้ใจ นึกถึงคุณงามความดีไว้ ฉะนั้น สิ่งนี้มันมีอยู่ เห็นแสงหรือเห็นต่างๆ ก็เราจะบอกว่าของมันมี เราไม่ต้องไปตื่นตื่นกับมัน การปฏิบัติ ของอย่างนี้มันบอกถึงวุฒิภาวะ มันบอกถึงใจ อย่างเช่นเรานั่งรถมา ตอนเข้านั่งรถมา รถวิ่งเร็วมาก เราจะเห็นภาพอะไรไม่ชัดเจนเลย ถ้ารถจอดปั๊บ เราก็จะเห็นภาพชัด จิตโดยปัจจุบันนี้ไม่เคยนิ่ง พอไม่เคยนิ่ง จิตมันคิดตลอดเวลา เหมือนกับแสง มันทำงานตลอดเวลา เราจะไม่เห็นอะไรหรอก เราจะเห็นโดยธรรมชาติของมัน

ถ้าจิตมันหยุดละ จิตมันหยุดมันนิ่งละ จิตมันนิ่ง เหมือนกับรถวิ่งมาก็เห็น รถวิ่งหมายถึงว่าชีวิตประจำวันเรา ความคิดประจำวันเราเหมือนกับรถวิ่งอยู่ เราก็รู้ได้ปกติ ถ้ารถมันหยุด จิตมันหยุด เห็นได้ใหม่ มันเห็นได้ แต่บางทีจิตมันหยุด แต่เราปิดมันไว้หมดเลย เราก็ไม่เห็นอะไรเหมือนกัน ก็เราจะบอกว่าถ้าจิตมันหยุดแล้วไม่ใช่จะเห็นทุกคน แล้วก็ไม่ใช่ไม่เห็นเลย

ปัญหานี้จะตอบแล้วเหมือนไม่ได้ตอบเลยนะ เพราะถ้าตอบ เราหวังใจว่าถ้าตอบว่าเห็นจริง ก็จะทำให้เกิดความว่าเรามีอะไรขึ้นมา บอกเห็นไม่จริง มันก็มีอยู่ไง ที่นี้มันมีอยู่หรือมันเห็นจริง มันไม่ทำให้เราเสียหาย ไม่ทำให้เราเสียหาย เพียงแต่เราก็ตั้งสติของเราไว้ พุทโธไว้ สิ่งนั้นจะหายไปเอง เพราะ โยมลืมตามองจะเห็นเราหมดเลย จิตมันไปเห็นภาพนั้นจะเห็นหมดเลย ถ้าตั้งจิตกลับมา มันก็จบหมดเลย จบหมดเลย

เห็นเพราะจิตมันรู้ จิตมันเห็น ถ้าจิตมันรู้ จิตมันเห็น จิตเป็นผู้รู้ จิตเป็นผู้เห็นใช่ไหม ถ้าจิตมันกลับมาที่ตัวจิต จิตไม่ออกไปรู้ จิตไม่ออกไปรู้มันก็จบใจ สิ่งที่ลอยมาก็เป็นเรื่องของเขา เราก็เป็นเรื่องของเรา มันเกี่ยวอะไรกัน ไม่เห็นเกี่ยวอะไรกันเลย

แต่ถ้าเป็นสายบุญสายกรรม สายบุญสายกรรมเขามาขอส่วนบุญส่วนกุศล ถ้าพูดถึงสายบุญสายกรรมนะ บางทีมีลูกศิษย์มาหา ๓-๔ คน พ่อแม่ตายไปแล้ว มีอยู่คนหนึ่งฝันถึงพ่อถึงแม่ตลอดเลย ใจ ๓-๔ คนไม่เคยฝัน มาทำบุญกับเราก็ก็น้อยใจ พ่อคำเอียง พ่อมาให้เห็นแต่คนนี้

แต่เราคิดมุกกลับนะ มึงคำเอียง เพราะใจคนที่พ่อมาหา แสดงว่าคนนี้มีเสียบึง คนนี้ให้บุญกุศลพ่อได้ ใจ ๓-๔ คนนั้นไม่ทำอะไรเลย พ่อก็ไม่มา เพราะไม่ได้อะไร แล้วถามไปจริงไหม จริงหมดเลย ใจคนคนนั้นมันใจบุญกุศล มันได้ทำของมัน พ่อก็มาหา ใจ ๓-๔ คนมันไม่ทำอะไรเลยนะ มันบอกว่าพ่อไม่เคยมาหาเลย พวกผมไม่เคยฝันถึงพ่อสักทีเลย ทำไมพ่อไม่มาเข้าฝันผมบ้างเลย ทำไมพ่อเข้าฝันแต่คนนี้คนเดียวเลย

ยังไม่รู้ตัวนะ ยังไปบอกว่าพ่อลำเอียงนะ มิ่งลำเอียง มิ่งไม่เคยทำบุญให้พ่อมิ่งเลยนะ

ทีนี้สิ่งที่เห็นสิ่งที่รู้มันจะไม่ทำให้เราหวั่นไหว เราถึงตั้งสติไว้ ถ้าสิ่งที่เป็นสายบุญสายกรรม เราก็อุทิศส่วนกุศลให้เขา เราจะบอกว่าสายบุญสายกรรม หมายถึงว่า คนเราที่นั่งอยู่นี้ไม่เคยเกิดชาตินี้ชาติเดียว เคยเกิดมาภพชาติมหาศาล ทีนี้การเกิดภพชาติ ชาตินี้เราก็มียุติทางนี้ ชาตินั้นเรามียุติทางนั้น มันมีเกี่ยวพันกันมา แล้วถ้าเกิดถ้าอย่างนี้เราก็จิตส่วนกุศลให้เขา อุทิศส่วนกุศลไป อุทิศส่วนกุศลไป ถ้ามันเห็นว่าเป็นสายบุญสายกรรมนะ

แต่ถ้ามันคิดว่า เพราะการเห็น ประสาเรา เรายังไม่มั่นใจ คำว่า “ไม่มั่นใจ” หมายถึงว่า พื้นฐานจิตมันดีแค่ไหน ถ้าพื้นฐานจิตเห็นดี มันจริงทุกอย่าง ถ้าพื้นฐานจิตมันไม่แน่น หลวงปู่ดุลย์บอก เห็นจริง แต่ความเห็นนั้นไม่จริงก็มี พื้นฐานของจิต

ทีนี้ปัญหาเวลาถามขึ้นมา ปัญหาถาม ยังคิดนะ เราอยู่กับ เราชักได้ ถ้าชักไม่ได้ มันไปเอา ปัญหา เขียนอะไรมาก็ได้ เขียนอะไรมาก็ได้

ฉะนั้น แต่เวลาอธิบายไป เราจะอธิบายภาพกว้างเลยว่าสิ่งนี้มีอยู่ จิตวิญญาณมีอยู่ สิ่งนี้มีอยู่ในวิญญูณนี้มีอยู่ แต่เราเกิดเป็นมนุษย์แล้วเราก็ถือได้แค่สายตาของเรา ได้แค่ภพชาตินี้ แต่ถ้าจิตมันละเอียดเข้าไปมันก็เห็นได้ ถ้าจิตละเอียดเข้าไป ต้องจิตละเอียดจริงๆ คือเห็นได้ตามความเป็นจริง ถ้าจิตไม่ละเอียดมันก็เห็นได้ แต่เห็นได้โดยอุปาทานก็มี สร้างภาพก็มี ฉะนั้น เวลาอย่างนี้ เวลามาหาครูบาอาจารย์ ท่านซักอย่างนี้บ้าง มันก็จบไป นี่พูดถึงการเห็น

แล้วสิ่งที่เห็น สิ่งที่เป็นไปนะ เราชุดงค์มาเยอะ ชุดงค์มาเยอะ พอไปในป่ามันจะมีเรื่องอย่างนี้ตลอด แล้วเวลาเราไปเที่ยวกัน สถานที่ที่เขาเรียกว่าที่แรง ที่แรง เขาจะกระตุกขาลงอย่างพูดถึงพวกนี้ หนูนอนอยู่ที่นี้ โอ้โฮ! โคนอำ คือโคนเหมือนกับมีอะไรทับ นั่นเขาเรียกผีอำเรา โคนบ่อ บ้างที่ อีบ! แต่เราไม่กลัวนะ พุทโธนี่กระเด็นออกไปเลย พุทโธอย่างเดียว มี แต่พูดอย่างนี้ไปแล้วพวกนี้จะไม่กลัวภาวนา แล้วเวลาภาวนาไป กลัวเจผี เวลาเห็นกายไม่กลัวเจอกาย นี่เสียโอกาสมาก

การเจผีคือเจจิตวิญญาณ การเจอกาย ถ้าเห็นกายไม่ใช่จิตวิญญาณ กายมันไม่มีชีวิตใจใหม่ ร่างกายมันมีวิญญาณใหม่ แต่ถ้าจิตเราสงบแล้วเห็นกาย เขาเรียกเห็นธรรมะ เห็นธรรมะเพราะอะไร เห็นเพราะจิตเราสงบ อย่างเห็นกาย เห็นกายคือเห็นกายของเรา เพียงแต่จิตกับกายมัน

เห็นกันแล้วมันวิปัสสนากัน มันจะเป็นโศดาบัน เป็นสภิกทาคามี เป็นอริยมุขขึ้นมา แต่คนก็ไปคิดว่ากาย เพราะผีคือสิ่งที่เขาเขียนภาพไว้

ผีของเราคือจิตวิญญาณ แต่ภาพที่เห็น ที่ว่าน่าเกลียดน่ากลัวมันก็เรื่องของเขา แล้วเวลาเขา มา เวลาไปเจอนางฟ้าละ คุณะ หลวงปู่มันอยู่ที่ถ้ำสาริกา ที่นี้ภาวนาไป พอจิตรวมลง รวมใหญ่เห็น เป็นยักษ์ใหญ่ถือตะบองมา แล้วพอเห็นยักษ์ใหญ่ถือตะบองมา บอกมีอำนาจมาก จะมาตี จะมาทำร้าย เพราะมายั่วยี้ที่ของเขา

หลวงปู่มันเทศน์ให้ฟังนะ จิตมันสงบแล้วถาม พุดได้ พุดภาษาใจ อ้าว! เธอทำทำไม นี่ก็เป็นพระออกมาหาสถานที่วิเวก ก็ไม่ได้มารุกรานใคร เขาว่าเขาเป็นคนใหญ่ คนใหญ่คนโตจะตายไหม คนใหญ่นักเลงมันต้องถึงเวลามันตายไหม

พอพูดจบนะ เขาสลดใจไป พอเขาสลดใจ เขาก็ล้มกราบขอเป็นลูกศิษย์ แล้วเขาก็เปลี่ยนกายเขาเลย จากยักษ์ก็เป็นรุกขเทวดา ก็เปลี่ยนเป็นสุภาพบุรุษ เห็นไหม เขาเปลี่ยนได้ทันเลย ภาพจากยักษ์บ๊ีบ นิมิตกายได้ นี่หลวงปู่มันจิตท่านเห็นท่านเป็นไป

ที่นี้เวลาภาวนาที่นี้เห็นอย่างนี้บ๊ีบ เราอุทิศส่วนกุศล แล้วไม่ต้องไปวิตกกังวล พวกเราไปกลัวกันเองไป ทำดี ทำดีเขาจะมาขอส่วนบุญจากเรา ขอความดีจากเรา แต่ถ้าเราไม่เห็น ไม่เห็นก็ยิ่งดีใหญ่เลย เพราะไม่เห็นแล้วไม่ต้องไปทำให้อกเสถียรไหวไป ถ้าไม่เห็น ถ้าจิตสงบเฉยๆ ก็ดี แต่ที่นี้คนที่เห็นนี่นะ มันก็ต้องเห็น ที่นี้คนที่มิต้องเห็น เราจะพูดอย่างไรให้เขาพัฒนาขึ้นไป ให้จิตเขาสงบดีขึ้นไปกว่านี้ไป ละนั่น สิ่งที่เขาเห็นมันก็ต้องเห็น แต่เห็นแล้วก็กลับมาที่พุทโธ กลับมาพุทโธนะ กลับมาที่พุทโธมันจะหายเอง กลับมาที่พุทโธ ตั้งสติไว้ สิ่งนี้ต้องหายหมด เพราะอะไรรู้ใหม่ เพราะจิตเราออกไปเอาหมด แล้วเรากลับมาที่จิต มันดับหมด

แต่ด้วยกลัว ด้วยกลัวก็เหมือนมือ พอเรามีกลิ่นนี้ชอบดม นี่ก็เหมือนกัน พอไปเห็นแล้วก็อยากรู้อยากเห็น อะไรๆ อยู่บนันนะ ทั้งๆ ที่กลัวก็อยากรู้อยากเห็น มันก็ไม่จบสักที แล้วก็มาช่วยทีๆ

ก็เอ็งไม่ช่วยตัวเอง เอ็งไม่ตั้งสติแล้วดึงกลับมาละ

นี่พูดถึงผู้ที่เห็น ที่ตอบอย่างนี้เพราะอะไรรู้ใหม่ เพราะจิตมันหลากหลายไป เราจะบอกว่า อันนี้ไม่ใช่ อันนี้ไม่เห็น แล้วถ้าคนไปเห็นมา มันเหมือนกับพวกอภิธรรมบอกว่ากำหนดพุทโธนี้ เห็นนิมิต แล้วกำหนดนามรูปจะไม่เห็น

เรานั่งอยู่นี่นะ ไอ้พวกนามรูปมาหาเราเยอะแยะเลย เห็นนิมิตแล้วให้เราแก้ ไอ้พวกนามรูปๆ มันก็เห็น คือจิตดำมันต้องเห็นนะ มันกำหนดอะไรมันก็เห็น กำหนดอะไรก็ต้องเห็น เพราะเหมือนเราเป็นไข ไปรักษาอย่างไรมันก็อุณหภูมิมันต้องขึ้นเป็นธรรมดา ก็ภูมิไขไง จะบอกให้กูไม่มีได้อย่างไร ก็ภูมิไข

ถ้าจิตมันมี มันทำมาอย่างนี้ มันก็ต้องเป็นอย่างนี้โดยธรรมชาติ จะกำหนดพุทโธ จะกำหนดนามรูป จะทำอะไรก็แล้วแต่ มันก็คือเห็น เพียงแต่เห็นแล้วแก้กัน ถ้ามีครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็น ท่านก็จะแก้ไขใจ พัฒนามัน แก้ไขมัน

การทำภาวนามันหลากหลายมากนะ อย่างที่พูด จิตของเราจะเกิดจะตายมา มันหลากหลายมาก ไม่มีสูตรสำเร็จหรอก อาจารย์ที่ไม่เป็นเท่านั้นนะสอนสูตรสำเร็จ เป็นอย่างนี้ แล้วทุกคนต้องเป็นอย่างนี้หมดเลย ก็อาหารมีชนิดเดียว น้ำพริกถ้วยเดียว ทั่วโลกกินอย่างนี้เหมือนกันหมด มึงจะบ้าหรือ มันเป็นไปได้ มันเป็นไปได้

ฉะนั้น ห่วงมากนะ เพราะอะไรรู้ใหม่ เพราะเราเป็นคนกลาง เวลาเขาจะมาตีฉันทินินทาว่า พุทโธๆ พวกพุทโธเห็นนิมิต แล้วก็จะเห็นงุ่นงันนี่ เราก็กลัวกันไปนะ ไม่ต้องไปกลัว เราทำดี พุทโธนี้พุทธานุสติ ระลึกถึงพระพุทธเจ้าอยู่ตลอดเวลา มันจะเสียหายตรงไหน แล้วระลึกถึงพระพุทธเจ้านะ ครูบาอาจารย์ท่านบอกว่าสะเทือน ๓ โลกธาตุ เพราะอะไร เพราะเทวดาก็ระลึกถึงพระพุทธเจ้า พรหมก็ระลึกถึงพระพุทธเจ้า ทุกคนต้องการความดีทั้งหมด คือเรามีอาจารย์องค์เดียวกันไง เราระลึกพุทโธ เรามีอาจารย์องค์เดียวกับเทวดา มีอาจารย์องค์เดียวกับพวกพรหม เขาจะคุ้มครองดูแลเราไหม

แต่พวกเรามันไม่จริง คือว่าพุทโธเราที่ปาก มันไม่ออกมาจากใจ ใจพุทโธๆ มันละเอียดเข้าไปจนนึกไม่ได้ ใจมันพุทโธเอง นั่นนะตัวพุทโธแท้ แล้วอย่างอื่นที่จะมาทำลายเรา ไม่ได้เลย ไม่ได้เลย แต่นี่บอกพุทโธแก้ผีหลอกได้ ปากก็พุทโธ ใจก็คิดถึงผี มันจะแก้ได้อย่างไรล่ะ ปากพุทโธๆ นะ แต่ในใจนะ ผีมาๆ แต่ปากยังพุทโธอยู่ มันแก้ไม่ได้แบบนี้

พุทโธดับหมด พุทโธคุ้มครองได้หมดเลย เราเชื่อมั่นมาก อย่างที่พูด เราอยู่ในป่ามาเยอะนะ พุทโธคำเดียว เรามีพุทโธกับศีล เราเที่ยวป่ามา พุทโธกับศีล มั่นใจในศีลของตัวเองมาก แล้วมั่นใจในพุทโธมาก ช้างเอย เสือเอยนะ เป็นฝูงๆ นะ เรานั่งเลยเหยียบกบไปเลย นี่เรื่องจริงนะ ไม่ได้พูดเล่น มีพยาน ถ้าไม่เชื่อเดียวไปหาพระที่เป็นพยานที่ไปด้วยกัน

มันใจขนาดนั้นนะ ช้างนะ ไอ้เงาเกมาทีหนึ่ง ๔-๕ ตัว เขาบอกว่า “ไอ้หงบ มึงกล้าไหม”

“กล้า”

“กล้ามานั่งตรงนี้เลย”

“นั่ง มันซื้ออยู่นั่น นั่งเลย”

แล้วพระเจ้าไปอยู่บนต้นไม้กัน ไปยืนอยู่บนไม้นะ เขาบอกว่า อู้อู! พระนะ คินนี้กุนอน ไม่ได้เลย กุห้วงไอ้หงบมัน กลัวช้างจะเหยียบ แต่ด้วยสัจจะ พูดว่ากล้าแล้วต้องนั่ง โอ้โฮ! แต่เราก็นั่งนะ ไม่เคยกลัวเลย เราอยู่กับพุทธโศ เราคิดในใจนะ ถ้าเรานั่ง ถ้าเรามีเวรมีกรรมต่อกันก็เอาไปเลย ถ้าไม่มีเวรไม่มีกรรมต่อกัน ทำอะไรเราไม่ได้ ทำอะไรเราไม่ได้ แต่ถ้ามีเวรมีกรรมนะ เอาเลย ช้างนะ ช้างปานะเว้ย

แล้วเรื่องจิตวิญญาณ เราเจอมาเยอะ เสือก็เจอ เสือ ไปเดินจงกรมอยู่ ไปอยู่กับมัน มันออกลูก ๓ ตัว แล้วอยู่บนเขา เราอยู่ตีนเขา เย็นๆ มันหยอกกันนะ พอมันหยอกกัน หินก็กลิ้งลงมา มันก็กลัวสิ พอกแล้ว มันปลอบใจ เฮ้ย! อย่ามองสิ อย่ามอง อย่ามอง พูกับตัวเองนะ อยู่อย่างนั้นนะ เพราะอย่างนี้มันถึงภาวนามาได้ไง

แล้วเรื่องจิตวิญญาณมี แต่พูดไปมันก็เหมือนเป็นนิยาย พอเป็นนิยายไปมันเหมือนกับเป็น อภิญญา มันเป็นเรื่องโลก จิตวิญญาณคือเรื่องโลกนะ เรื่องวัฏฏะ เรื่องภพ นี่มันเรื่องโลก สังขารม อริยสัจจะมันเหนือนะ เหนือโลก ธรรมะเหนือโลก เรื่องเทวดา เรื่องอินทร์ เรื่องพรหมนี่เรื่องโลกนะ เพราะเป็นมิติหนึ่ง เป็นโลกหนึ่งนะ ต่ำต้อยมาก ประสาธนะ เราถึงพูดบ่อย พระอินทร์นี่เด็ก ล้างบาตรพระพุทธเจ้า เทวดาต้องมาฟังเทศน์มนุษย์ เราไม่เคยมองว่าพวกนี้ใหญ่โตไปไหนเลย เขาก็ทุกข์เหมือนเรานี้แหละ คือเขาก็ต้องตายเหมือนกัน เวลาเขาจะตายเขาทุกข์ไหม เขาต้องเกิด ต้องตายเหมือนกัน กำเนิด ๔ กำเนิดในใจ กำเนิดในครรภ์ กำเนิดในน้ำคร่ำ โอปปาติกะ กำเนิดใน โอปปาติกะ เขากำเนิดเหมือนกัน เขาก็ต้องตายเหมือนกัน ในนี้มีอะไรคงที่

แล้วพูดถึงถ้าเทวดา อินทร์ พรหมมันเกร มันก็มารังแกเรา มันก็มากลั่นแกล้งเรา มันก็มีบ้าง แต่ถ้าเทวดา อินทร์ พรหม ถ้าเขาเป็นสัมมาทิฏฐิ เขาไม่มารังแก เขาจะส่งเสริมเรา เขาจะมาส่งเสริมเราทั้งนั้น ทีนี้ในสังคมทุกสังคมจะมีคนคิดคนชั่วปนกัน ในเทวดาก็เหมือนกัน ในพรหมก็เหมือนกัน ในทุกสังคมมีดีและเลวปนกันหมด

ตอบเสี่ยยาวเลยละ

ถาม : หลวงพ่อ เวลานั้นสมาธิแล้วอยากแผ่เมตตาควรทำอย่างไร และเป็นเพราะอะไรคะ

หลวงพ่อ : เวลานั้นสมาธิแล้วอยากแผ่เมตตา ปัญหาที่อ่านถูกไหม เวลานั้นสมาธิแล้วอยากแผ่เมตตา ก่อนหน้านั้น การนั่งสมาธิอยากแผ่เมตตาไม่ได้ การนั่งสมาธิ ก่อนนั่งสมาธิเราแผ่เมตตาได้ แต่ส่วนใหญ่เวลาเราจะใส่บาตร เวลาเราใส่บาตร เราทำบุญกุศล เวลาพระให้พร พระให้พร เราก็อุทิศส่วนกุศล แผ่เมตตา อุทิศส่วนกุศลให้กับเจ้ากรรมนายเวร

แต่นี้พออุทิศส่วนกุศลให้เจ้ากรรมนายเวร ผู้ที่ศรัทธาใหม่ก็ต้องกรวดน้ำ การกรวดน้ำนั้นมันเป็นศาสนพิธีนะ การกรวดน้ำให้สำหรับผู้ศรัทธาใหม่ ผู้ที่ยังโลเล ผู้ที่ยังคลอนแคลนอยู่ เขาก็กรวดน้ำ พอกรวดน้ำเราจะอุทิศส่วนกุศลแล้วนะ ต้องกรวดน้ำ ใจเราก็จดจ่ออยู่กับน้ำ พอกรวดน้ำจบ ใจก็หายไปเลย

แต่ถ้าเราเคยมาวัดบ่อยๆ ไซ้ใหม่ เราคิดได้ไง เวลาครูบาอาจารย์ท่านให้พร เราก็นึกสิ นึกนี้ น้ำใจสำคัญกว่า นึกถึงว่าอุทิศส่วนกุศลให้พ่อให้แม่ให้ปู่ให้ย่าให้ตาให้ยาย อุทิศคือเจาะจง

ของนี้มีอยู่ ๒ ชั้น แล้วเราเป็นผี เวลาเขาให้มา กำลังเราน้อยกว่า มันเป็นสาธุกรรม เวลาทำบุญนี้เป็นสาธุกรรมนะ ทุกคนได้หมดนะ เวลามายี้บ เรามีกำลังมากกว่า เราตะปบเลย ไอ้คนนี่ไม่ได้ แล้วโยมอยากให้อันนี้ไม่ได้ แต่ถ้าโยมบอกว่าอุทิศให้กับผีตัวนี้ เวลามายี้บ สิ่งนี้มันเป็นของตรงนี้ เราแย่งไม่ได้

อุทิศเจาะจงให้กับพ่อให้กับแม่ให้กับปู่ให้กับย่าให้กับตาให้กับยาย แล้วของชั้นนี้เวลาอุทิศแล้ว เจาะจงไปแล้วมันก็ยังมิเผื่อแผ่ เพราะว่าอะไร เพราะว่ามันเป็นนามธรรม มันเป็นนามธรรม มันมีเยอะเต็มไปหมด อุทิศเท่าไรมันยังมีต่อไป อุทิศเท่าไรมันก็ไม่มีวันจบ

แต่พวกเราไปคิดว่าเหมือนกระดาษ กระดาษแผ่นเดียวก็คือแผ่นเดียว แต่กระดาษ ถ้าเอาไปแล้วมันก็ยังเหลือกระดาษแผ่นเก่า เขาเอาไปแล้วก็ยังเหลือกระดาษแผ่นเก่า เขาเอาไปแล้วก็ยังเหลืออยู่ คือเขาเอาไป แต่มันก็ยังอยู่ไง ทีนี้เราอุทิศเท่าไรก็ได้ไง คำว่า “อุทิศ” อุทิศคือเจาะจงให้ อุทิศด้วยน้ำใจ ทีนี้อุทิศด้วยน้ำใจ เราทำแล้วเราอุทิศไซ้ใหม่ ถ้าเราไม่ได้ทำบุญเลย เราจะอุทิศ อุทิศอะไรละ อุทิศความคิด อุทิศอะไร เราไม่ได้ทำบุญ แล้วเอ็งจะอุทิศอะไร

เขาบอก บางทีบอก “โอ๊ย! อย่างนี้มันก็เป็นความคิดสิ”

เราไม่เคยทำบุญ ไม่เคยทำความดีกับใครเลย แล้วจะเอาความดีอะไรไปให้ใคร เราต้องทำ
 ใจใหม่ถึงจะมี นี่เรานั่งสมาธิจะแผ่เมตตา จิตพอนั่งสมาธิเสร็จแล้วเราออกจากสมาธิ หรือเราจะ
 เลิก เขาแผ่เมตตากันตอนนั้น เขาไม่ให้ที่นั่งสมาธิกับแผ่เมตตา

ขณะที่นั่งสมาธินี้ะ เราทำสมาธิ เราทำความสงบของใจ แต่ถ้าเวลาทำสมาธิ สมาธิ เขา
 บอกอย่าทำสมาธิ สมาธิไม่มีปัญญา สมาธิไม่ดี

เราจะบอกว่าเราทำความสงบของใจ ใจสงบมากน้อยแค่ไหน ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ
 อปัณาสมาธิ ถ้าใจมันมีสมาธิมาก มันมีความดูดดื่มมาก อุทิศส่วนกุศลไป ขณะเรานั่งสมาธิ
 นั่งทำความสงบของใจ ถ้าบางทีจิตสงบ อย่างเช่นเรา เราสร้างกรรมมาเยอะมาก ถ้าทำเวลานั่ง
 สมาธิจะมีพวกเจ้ากรรมนายเวรจะมาทำร้ายเราเยอะมาก จะมากอยสะกิด จะมากอยทำให้เราออก
 จากสมาธิตลอดเวลา ทีนี้เราก็มีความเพียร เราก็มีความวิริยะอุตสาหะ เราก็มุทโธๆ เราสู้กับมัน
 เวลาจิตเราสงบ เทวดามาคุ้มครองนะ เทวดามาช่วย เพราะอะไรรู้ไหม เพราะเทวดา ในการ
 ประพฤติปฏิบัติ ในเทวดา ในพวกจิตวิญญาณเขาอยากได้บุญกับเรานะ เทวดาที่ดีก็มี เทวดาที่เก๋ก็
 เยอะ มันก็อยู่ที่เวรกรรมของใครของมันนะ

ฉะนั้น พอขณะที่เรานั่งสมาธิ พุทโธๆ จิตเราสงบ ถ้ามีเทวดามาช่วยคุ้มครองช่วยอะไร
 ถ้าคนมีกรรมนะ เทวดายังมาช่วยคุ้มครองเพราะอะไร เพราะเขาอยากได้บุญกับเรา ฉะนั้น จิตเรา
 สงบมากสงบน้อย เราอุทิศไป อุทิศนะ พ่อแม่ปู่ย่าตายาย ครูบาอาจารย์ สรรพสัตว์ทั้งหลาย สรรพ
 สัตว์ทั้งหลาย อุทิศไปเลย

เทียนเราเล่มหนึ่ง เราจะจุดเทียนให้ใครๆ ก็เล่มเราก็ไม่ดับ จำไว้ เพราะเราเคยเป็นมา
 เมื่อก่อนบวชใหม่ๆ เราตระหนี่นำคุณเลย ไม่ให้ใคร กุจะเอาคนเดียว เพราะเราเป็นมาหมดแล้วเรื่อง
 อย่างนี้ ถ้าเรื่องกิเลสนะ ไม่ต้องบอก เราเป็นมาหมดแล้ว เราเคยเป็นมา หวงฉิบหายเลย พอภาวนา
 ไปนะ โอ๊ย! มันก็บ้าเหมือนกันนะ แล้วเราก็คิดว่าโยมบ้าทุกคน กิเลสมันพาบ้าหมด ไม่มีใคร ไม่มี
 มีใครหรอก

ฉะนั้น พอจิตมันสงบแล้ว เราอุทิศหรือว่าเราพุทโธ เราจะเลิก ไม่ใช่ไปอุทิศตอนพุทโธอยู่ หรือตอนทำความสงบอยู่ เราทำความสงบแล้ว วันนี้ทำไม่ได้ จิตไม่สงบเลย เราก็อุทิศ อุทิศอะไร รู้ไหม อุทิศร่างกายของเราไป อุทิศความตั้งใจของเรา อุทิศได้ บุญกุศลเกิดแล้ว

เรานั่งฟังธรรมกันอยู่นี้ เราเสียดสีความสะดวกสบายของเรา เวลาเรานั่งสมาธิ แล้วถ้าเรา ไม่นั่งสมาธิ เรานอนก็ได้ใช่ไหม เราทำอะไรก็ได้ใช่ไหม เรานั่งสมาธิ เราเสียดสี เขาเรียกว่าบุญ กิริยาวัตถุ กิริยาทำทางของเราก็เป็นบุญอันหนึ่ง แล้วเราเสียดสีอันนั้นมาเพื่อนั่งสมาธิถวาย พระพุทธเจ้า เราเอากายนี้ถวายพระพุทธเจ้าแล้วเราได้บุญไหม

แต่นี้พอบอกภาวนาได้บุญแล้ว ภาวนาไม่เห็นได้อะไร ไม่ได้อะไร มันก็อย่างว่าแหละ สาว ยาวไกลมาก ถ้าไม่อธิบายก็หาว่าไม่รู้ไง ถ้าอธิบายก็บอก อู้อู้อู! หลวงพ่อ อย่าถามหลวงพ่อดีนะ ตอบทีหนึ่งเป็นชั่วโมงเลย น่าเบื่อ

มันไม่เคลียร์มันก็ไม่จบ นี่พูดถึงการอุทิศส่วนกุศลนะ

ถาม : ผมอยากทราบการทำคุณไสยได้อย่างไรครับ ขอความเมตตาจากหลวงพ่อดีด้วย

หลวงพ่ : ไอ้คุณไสย เราจะบอกว่าเรื่องทำคุณไสยนะ ถ้าเราทำคุณไสย ไอ้นี้ก็เป็นการ หนึ่งนะ เป็นกรรมอันหนึ่ง ถ้าไม่เป็นกรรมอันหนึ่ง เขาจะทำเราทำไม ใครจะมาทำคุณไสยเรา ทำไม ทำคุณไสยมันต้องเกี่ยวกับผลประโยชน์ เกี่ยวกับความขัดแย้งใช่ไหม เกี่ยวกับความขัดแย้ง มันก็ทำมา แต่บางที่ไม่มีผลประโยชน์ ไม่มีการขัดแย้งเลยนะ มีอยู่ พวกลูกศิษย์เขาไปโดนมา เขา ไปโดนมาเพราะเขาหวังผลประโยชน์ของเขา

ที่นี้ไอ้แบบนี้เขาเรียกว่ามิจฉาสมาธิ สัมมาสมาธิ คุณไสยมันจะมีกำลังหรือมีผลมากเมื่อ คนทำคุณไสยสมาธิเขาดี สมาธิดี สมาธิไม่ดี ทำคุณไสยมันถึงจะมีผลมากผลน้อย ที่นี้ถึงว่าถ้า สมาธิดี คำว่า “สมาธิดี” แล้วไปทำคุณไสยทำไม คุณไสยมันไปทำลายคนอื่นนะ ไปทำลายคนอื่น นี่เขาเรียกว่ามันดำใจ ที่บอกว่าเป็นมิจฉาสมาธิ มิจฉาสมาธิก็สมาธิดำ

สมาธิขาว สมาธิขาวมันมีสติ มีศีลคอยครอบค้อม เรามีศีลใช่ไหม มีศีลเราไม่ทำร้ายใคร มันไม่ทำร้ายใคร พอเราตั้งเป้าไม่ทำร้ายใคร พอจิตเป็นสมาธิมันก็ดีขึ้นมา

ทีนี้พอเขาทำคุณไสยนี้ละ มันเหมือนกับกรรม เราพูดบ่อยนะ มันมีอย่างเช่นเรา อย่างเช่น ครูบาอาจารย์ของเราท่านทำประโยชน์กับสังคม ฝ่ายที่เขาไม่เห็นด้วยเขาต้องทำให้แน่นอน เพราะคุณไสยมีขายในท้องตลาดนะ มีขาย แล้วของราคาถูๆ เพราะอะไร อย่างเช่นเราทำอะไร เราทำได้เลย เหมือนกับเครื่องรางของขลัง ถ้าใครต้องการก็ไปซื้อเอาสิ เพราะมันซื้อเอา อย่างเช่นเรา เราจะทำอะไร เราก็เอาซื้อ ไปสืบซื้อสืบอะไรเขามา แล้วก็ให้อาจารย์ทำให้ จ่ายสตางค์ ก็มันมี มันหาได้นะ

ทีนี้พอมันหาได้บ้าง เราจะไปแก้กันที่ตรงไหน อย่างเราเราเชื่อว่า เราเชื่อเองนะ ผิดถูกอยู่ที่เราเชื่อ เราเชื่อว่าต้องมีคนทำเราเหมือนกัน แต่เราก็เชื่อว่าทำเราไม่ได้ ทำเราไม่ได้ เพราะเรามีสติไง เรามีสติของเรา เรามีพุทธโศกของเราป้องกันได้ ป้องกันได้ ทีนี้ป้องกันได้ คนอื่นก็พุทธโศกๆ ทำไมป้องกันไม่ได้ละ ทำไมเราก็พุทธโศกอยู่ ทำไมเขาทำเราได้ละ? พุทธโศกเรามันไม่จริง

เราเคยเห็นนะ เราเคยเห็น มีพระองค์หนึ่งอย่าเอ๋ยชื่อเขาเลย นี่อาจารย์ไทพุดเองนะ อาจารย์ไท พุดก ท่านเสียชีวิตแล้ว ท่านเป็นลูกศิษย์หลวงปู่คือ ท่านเอาออกมาณะ ตะปูล ๔ นิ้วเอาออกมาจาก นิ้วหัวแม่โป้งของพระ แล้วพระก็ถามอาจารย์ว่า “อ้าว! อาจารย์ เขาทำผมได้อย่างไรละ ผมก็พระ”

“ทำไมจะไม่ได้ ก็ตอนเวลาเอ็งผลอใจ”

ไอ้อย่างนี้วิทยาศาสตร์พิสูจน์ไม่ได้ ฉะนั้น ถ้ามีอย่างนี้แล้ว ถ้าพูดถึงประสาธนะ เราจะแก้ ถ้ามันมี เราจะแก้เราก็ทำบุญกุศล แล้วอุทิศส่วนกุศลไป อุทิศส่วนกุศลไป แล้วประสาธนะ ตั้งสติไว้ศีลธรรมคุ้มครองเราได้

ทีนี้ไว้คุ้มครองเราได้ ประสาธนะ มันก็เรื่องของวิบากกรรมนะ บางอย่างมีนะ วิบากของกรรม อย่างว่า เมื่อวานก็มีโยมมาหา มา ๓-๔ คน เขาบอกว่าเขาเห็นพวกโยมไปถวายหลวงตาแล้ว ก็ให้ช่วยคนเจ็บคนป่วยนะ แล้วก็นี้กว่าถวายเราจะได้ไหม เขาก็ถามอย่างนี้ ก็ไม่รู้จะตอบอย่างไรนะ

เราบอกนะ พุดถึงอย่างนี้เราก็ให้กำลังใจกัน เวลาอุทิศส่วนกุศล เวลาแผ่เมตตา ให้กำลังใจกัน ถ้าสิ่งที่มีบุญกุศล หรือว่าสาขุบุญสาขุกรรม มันก็ช่วยให้หนักเป็นเบาได้ แต่ถ้ามันแบบไม่ใช่สาขุบุญสาขุกรรม แล้วมีกรรมของเขา เขาก็มีของเขา อย่างไรมันก็มีผลอย่างนั้น

ถ้าพูดถึง ถ้าอย่างนั้นบ๊อบ คนจะมีวันตายหรือ ถ้าบอกว่าพุทโธนี่จะช่วยได้หมด คนมันจะตายหรือ กรรมมันจะมีอำนาจเหนือ พระพุทธเจ้าให้เชื่อเรื่องกรรม ถ้าเขาทำกรรมของเขาอย่างนั้น เขามีโทษเขาอย่างนั้น แล้วเราจะไปปิดเป้าเขาหมด มันจะเป็นไปได้ได้อย่างไร

แต่ถ้าพูดถึงว่า มันกำลังใจกัน เขาแบบว่าขอให้แม่เมตตา อ้าว! ก็แม่ แม่ให้ ทำให้ ทำให้ก็สิ่งที่ดีใจ ก็อยากปรารถนาให้คนมีความสุขทั้งนั้นนะ อยากให้คนทุกคนเป็นคนดี ทุกคนมีความสุข ความสุข

ถาม : การนึกถึงความตายโดยการภาวนาว่าตายๆๆ ไปเรื่อยๆ แต่ใจไม่ยอมลงความตาย เราสามารถน้อมใจเข้าหาภาวนาความตายได้หรือไม่ หรือต้องให้ใจยอมรับ

หลวงพ่อบ๊อบ : คำบริกรรม ตายนี้นะ มันก็เป็นกรรมฐาน ๔๐ ห้อง อยู่ในพระไตรปิฎกในกรรมฐาน ๔๐ ห้อง ทำความสงบ วิธีการทำความสงบ ๔๐ อย่าง พุทธานุสติ ธัมมานุสติ สังฆานุสติ เทวดานุสติ มรณานุสติ มรณานุสตินึกถึงความตาย นึกถึงความตาย คำมรณานุสติเป็นคำบริกรรมที่นี้คำบริกรรมบางคนกำหนด บางคนคิดมากนะ บางคนมันแบบว่า ชีวิตเราจะไปแบบฟุ้งเฟ้อมาก พอนึกถึงความตายบ๊อบ มันจะยับยั้งเราได้เยอะมากเลย แต่บางคนบอกนึกถึงความตายไม่ได้ นึกถึงความตายแล้วชีวิตนี้ห่อเหี่ยวมาก ทำอะไรไม่ได้เลย เห็นไหม เราก็เปลี่ยนสิ เราเปลี่ยน

บางทีถ้าพูดถึงความตายแล้วมันดี ถ้าเรานึกถึงความตายแล้วดี ก็ตรงกับจริตเรา คือเราดื่มน้ำนี้แล้วเรามีความชุ่มชื้น ถ้าเราไปดื่มน้ำนี้ น้ำนี้มันไม่มีความชุ่มชื้นกับเรา เราเปลี่ยนสิ เราไม่ใช่มาบังคับว่า คุณ เวลาเขากินอาหารกันอร่อย เราไม่ใช่ตรงจริตเรา เราก็จะให้อร่อยกับเรา เราก็กินแล้วไม่อร่อยสักทีเลย แล้วอยากให้อร่อยมันก็อร่อยไม่ได้หรอก เพราะเราไม่ชอบ

การภาวนาเขาต้องให้ตรงกับจริตใจ บางอย่างที่ไม่ชอบไม่เอา เราก็เปลี่ยนอย่างอื่น แต่มันต้องไม่ชอบไม่เอาจริงๆ ถ้าบอกถ้าไม่ชอบไม่เอาแล้วเปลี่ยนๆ ไป มันเปลี่ยนไปจน ๔๐ อย่างแล้ว มันก็ไม่ชอบสักอย่างหนึ่ง บางอย่างเราก็ต้องจริงๆ กับมันบ้าง แต่ถ้าบางอย่างมันไม่ได้ เราก็เปลี่ยน คือว่ามันไม่ใช่มีช่องทางเดียวใจ มันไม่ได้มีช่องทางเดียว มันมีช่องทางตั้งเยอะแยะ

เราถึงว่า เวลาบางทีเราติเตียนนะ ติเตียนพวกผู้สอนปฏิบัติ บอกทางอื่นผิดหมดเลย ทางนี้ถูกๆ เราไม่เชื่อ เราไม่เชื่อหรอก เพราะอะไรรู้ไหม เพราะจริตนิสัยของคนมันไม่เหมือนกัน ถ้าเราย้อนกลับไป เหมือนคนไข้ ประวัติคนไข้มา พื้นฐานของความเป็นอยู่ของเขาไม่เหมือนกันหมด

เลย แล้วเป็นไข่มันจะเป็นเหมือนกัน มันเป็นไปไม่ได้หรือ มันเป็นไปไม่ได้ นี่ก็เหมือนกัน จริตของคนที่มันไม่เหมือนกัน ที่นี้พอไม่เหมือนกัน พระพุทธเจ้าก็รู้เรื่องอย่างนี้ พระพุทธเจ้านี้พุทธวิสัยนะ พระพุทธเจ้านี้ปัญญามากนะ พระพุทธเจ้าถึงวางวิธีการไว้หลากหลายให้สัตว์โลก ให้ตรงกับความต้องการของตัวเอง ให้ตรงกับผลประโยชน์ของตัวเอง ให้ตรงกับจริตของตัวเอง ถ้าพระพุทธเจ้าบอกไว้อย่างเดียวกัน ถ้าคนชอบก็ทำได้ คนที่ตรงก็ทำได้ คนอื่นทำไม่ได้เลยหรือ พระพุทธเจ้าจะรื้อสัตว์ชนสัตว์

ฉะนั้น ๔๐ วิธีการนี้ถูกต้องหมด แล้วคำว่า “ถูกต้องหมด” เราเอาอันเดียว ขณะที่สิ่งใดที่มันตรงกับจริตเรา อันนั้นเป็นประโยชน์กับเรา เอาอันนั้น แล้วอย่างถ้ามันเอาอันนั้นไป ถ้ามันทำไปแล้วมันจะมีการต่อต้าน เรื่องการต่อต้านเป็นเรื่องธรรมดา เพราะว่าการประพฤติปฏิบัติเวลาปฏิบัติธรรม ปฏิบัติธรรมไม่เห็นได้สักที ไม่เห็นได้สักที แล้วก็โทษเลย ทำแล้วไม่ได้ ทำแล้วไม่ได้

ธรรมะไม่ใช่ไม่ได้ ไอ้ที่ไม่ได้คือกิเลสเรา กิเลสต่างหากมันต่อต้านธรรม กรรม กรรมของเรา ความฝึใจของเรามันต่อต้าน มันถึงไม่ได้เราไง แล้วมันต่อต้าน เราก็ไปโทษธรรมะ เราไม่โทษแรงต่อต้านจากเราเลย เราไม่โทษเราเลยนะ เราไม่โทษว่าเราทำผิดนะ เราไปโทษว่าธรรมะนี้ทำยาก ธรรมะนี้ทำยาก แต่ไม่ได้โทษเราเลย

ถ้าเราโทษเรา เราโทษเรา พอโทษเราไป โทษเรา หลวงตาท่านสอนอย่างนี้นะ ท่านบอกให้ถาม ให้ถามตัวเอง ชีวิตนี้เกิดมาทำไม ชีวิตนี้มีอะไร ถ้าใครถามไป มันมีโจทย์ พอมีโจทย์แล้วเราพยายามคิด มันมีคำตอบไง ถ้าเราไม่ถาม เราไม่ตั้งโจทย์ถามตัวเอง เราไม่มีคำตอบนะ แล้วเราจะทำอะไรไม่ได้ นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราภาวนา พอเราถามได้หรือไม่ได้ พอมันตั้งปัญหาไป มันจะย้อนกลับมาที่เราไง แล้วมาแก้ที่นี้

อย่างที่เรารู้บ่อย คนมาภาวนา “หลวงพ่อกับภาวนาไม่ได้เลย ไม่ได้เลย”

เราบอกว่า เอ็งก็จะเอาแต่ผลภาวนานะ แต่สิ่งแวดล้อมเอ็งไม่เคยดูแลเลย อย่างเช่นศีล อย่างเช่นเราเตรียมความพร้อม เราเตรียมหรือยัง มาอยู่วัดหิวไหม หิว แต่เราภาวนามีโอกาสไหม หิวนะ แต่หิว คุณก็ดูอย่างผู้หญิงเรา พยายามจะงดอาหารเพื่อสุขภาพ ทำไมเขายังทำได้เลย แล้วเพื่อเรา เพื่อให้จิตสงบ ทำไมเราทำไม่ได้

ไอ้ที่เราไม่ได้ดูตรงนั้นเลย แต่มากก็พุทโธๆๆ เลย แล้วจะเอาให้ได้นะ มันไม่ได้ ถ้าไม่ได้ บ๊ีบ ถ้าเราข้อนว่า เพราะกิเลสมันต้าน พอมันต้านบ๊ีบ เพราะอะไร มันเริ่มหาแล้ว ๑. วันนี้ไปโดน ไปกระทบสิ่งนั้นมา มันไม่ดี ทำนุ่นมันผิด ทำนุ่นมันผิด อ้อ! ผิดใช่ไหม ถ้าเป็นพระก็ปลงอาบัติ ถ้าเป็นเรานะ ก็อย่าทำมัน

ศีลนะ ศีลต่าง ศีลพร้อย ศีลขาด ถ้าเราไม่ตั้งใจทำ แต่มันเป็นอุบัติเหตุ มันเป็นเรื่องสุดวิสัย ศีลต่างพร้อย ศีลไม่ขาด พวกเราบางทีนะ ศีลขาดๆๆ มึงทำอะไรมาศีลขาด ศีลต่างพร้อย ศีลต่างพร้อยเราก็คงใจว่าจะไม่ทำอีก ความตั้งใจของเรา ถ้าเราบอกว่าเพราะเรา เพราะเรา มันจะมาหา ตรงนี้ ศีลเราต่าง ศีลเราพร้อย วันนี้เรากระทบกระเทือนมาแรง สิ่งที่เราทำมาแล้ว

มันมีประโยชน์มากเวลาเรามีศีลดีขึ้นมา สีเลน สุขคติ ยนฺติ สีเลน โภกสมฺปทา ศีลทำให้เรามีความสุข พอเรามีศีลบ๊ีบ จะไม่มีสิ่งกระทบรอบข้างเลย เพราะศีลเราดี เราไม่ได้ทำอะไรผิดเลย มีความสุข ถ้าศีลเราไม่ดี เราไปหาแต่เหตุกระทบกระเทือนกันนะ ทุกคนเขาก็ต้องกลับมาที่เรา

สีเลน โภกสมฺปทา พอศีลเราดีขึ้นมา รายจ่ายจะน้อยลงเยอะเลย โภคะเกิดแล้ว ถ้าเรามีศีลนะ เรารักษาของเราจริงๆ นะ ไม่ต้องใช้อะไรเลย เราจะใช้จ่ายฟุ่มเฟือยมาโดยที่ไม่เป็นประโยชน์กับเราทั้งนั้นนะ แล้วไปที่บ้าน กลับไปคูสิ เปิดที่บ้านสิ อู้ฮู! ของที่ซื้อมาไม่ได้ใช้ทั้งนั้นนะ โภคะเกิด โภคะเกิด นี่คือการ โภคะเกิดนะ ศีลธรรมไปถึงนิพพานได้ ศีลธรรมไปถึงที่สุดได้ ย้อนมาดูที่นี่ ย้อนกลับมาดูที่การปฏิบัติ ต้องย้อนกลับมาดูที่นี่

ไม่ใช่ที่เราทำแล้วไม่ได้ๆ ทำไม่ได้แล้วจะทำอย่างไร ๔๐ วิธีการต้องทำได้ หายใจเข้าและหายใจออก หลวงปู่ฝั้นบอกเลย หายใจทิ้งเปล่าๆ หายใจเข้าและหายใจออกไม่นึกพุทนิโก แล้วนึกพุทโธ เราพูดถึงนึกพุทโธ เราเขียนเป็นพุทโธ หรือว่าไปอยู่ในคอมพิวเตอร์ กดไปพุทโธๆ แล้วให้มันพุทโธ แล้วได้ประโยชน์อะไร ไม่ได้

พุทโธต้องมีจิต ต้องมีคำบริกรรม คำว่า “คำบริกรรม” ไร พุทโธเฉยๆ ไม่เป็นคำบริกรรม มันเป็นพุทโธๆ แต่เรานึกขึ้นมาเป็นคำบริกรรมของเราเรานึกพุทโธบ๊ีบ ได้พุทโธหนหนึ่ง นี่ใจไม่ทิ้งเปล่าแล้ว เรานึกขึ้นมามันถึงจะเป็นนะ เรานึกขึ้นมา เรารักษา มันถึงจะเป็น ไม่ใช่ที่เราไม่เคยทำ ไม่เคยคิดกันเอง เส้นผมบังภูเขา ของเล็กๆ น้อยๆ ทำให้เราไม่ได้ ถ้าเราทำสิ่งที่เล็กน้อย ทำให้เป็นประโยชน์ขึ้นมา มันจะเป็นประโยชน์กับเรา มันจะเป็นความดีกับเรา แล้วเป็นความดีขึ้นมา

นี่ไง เวลาพวกเราบอกเลยนะ พื้นฐานใครก็สอนได้ เวลาเราภาวนาติดแล้วเราก็อยุไปหาครูบาอาจารย์ พื้นฐานก็เลยกลายเป็นหญ้าปากคอก พื้นฐานก็เลยเป็นดินพอกหางหมู พื้นฐานก็เลยพอกจนไปไหนไม่รอดใจ

พื้นฐานนี้สำคัญ เพราะเราเข้าใจเรื่องนี้ เพราะอะไร เพราะเราอยู่ในวงการนะ เวลาสังเกตไปดูพระองค์ไหน พอเทศน์นะ อวิชาหมดเลยนะ นิพพานหมดเลยนะ พอเราไปเจอครูบาอาจารย์ เรานะ ท่านเทศน์เรื่องศีล ภาชนะมันสกปรก มันใส่อะไรก็จะกินไม่ได้ ภาชนะมันมีสารพิษ อาหารจะคิขนาดไหน ลงไปภาชนะนี้มันก็อาหารพิษ แต่ถ้าภาชนะมันดีนะ อาหารมันจะมีคุณภาพขนาดไหน มันใส่ในภาชนะนั้นดีนะ โอ้โฮ! มันกินได้มีประโยชน์หมดละ ศีลเปรียบเหมือนภาชนะนั้น

โอ้โฮ! ท่านเทศน์นะ โอ้โฮ! คนมีคุณธรรมเทศน์ไม่ต้องเทศน์นิพพานเลย เทศน์แค่ศีล เทศน์แค่ทาน ฟังแล้วซึ่งมากเลย ซึ่งเพราะอะไร เพราะท่านเห็นไง เพราะก่อนที่เราจะมาอย่างนี้เราต้องมีพื้นฐานมา

ปฏิบัติมันยาก ยากตรงไหน มันยากเพราะเราไม่มีสติ มันยากเพราะเรามักง่าย เราไม่เคยสังเกต เราไม่เคยดูแล เราไม่เคยตั้งสติ เราไม่เคยดูแลจิตเราเลย มาจากไหนก็ ปฏิบัติ! ปฏิบัติ!

ไม่คิดๆ จุดไฟไม่ติดหรอก ปฏิบัติมันต้องเอาไม้ตากให้แห้ง ไม้แห้งจุดไฟมันติดนะ ใจเราตบะธรรม ความแผดเผาของศีล ความแผดเผาของธรรม มันได้แผดเผาหัวใจเราไหม เราไม่มองกันตรงนั้นนะ เวลาปฏิบัติ เราก็อยากให้ปฏิบัตินะ แต่เวลาปฏิบัติแล้ว คุณติ เด็ก ในพื้นฐานของเด็ก ถ้าพื้นฐานมันเรียนมาไม่ดี พอโตขึ้นไป ทางวิชาการไม่ดี มันต้องเปลี่ยนไปเรียนสายศิลป์หมดละ ถ้าเด็กพื้นฐานมันดี เห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน พื้นฐานคือจิต คือศีลของเรา พื้นฐานของเราดี ถ้าพื้นฐานของเราดี ไม่ต้องไปห่วง ไม่ต้องห่วง จะเอามรรคผลนิพพาน พื้นฐานเราดี เราถมไปๆ มันต้องถึงยอดแน่นอน แต่นี่มองกัน แหงนหน้ากันหมด ไม่เคยมองพื้นฐานเลย

เวลามาเพราะอะไร เพราะเราทำมานะ ถ้าพูดถึงถ้าพวกนี้ไม่ดี เรา ขนาดถ้าวันไหนไม่ดีนะ เราจะตั้งสติเลย ตั้งแต่ตื่นนอน ตั้งแต่ตื่นนอน ตื่นนอนนี่คุมเลย พอตื่นนอนปั๊บ พุทโธเลย เพราะบวชใหม่ๆ เราบวชใหม่ๆ นะ มันทำยังไม่ได้ มันทุกข์มาก เราพุทโธคุมกับจิตตลอดไป พุทโธอยู่กับมันตลอดเลย อยู่กับมันตลอด ทีนี้ธรรมดามันก็มีผลอย่างนี้เป็นธรรมดา เพราะอะไรรู้ไหม

เพราะเราตั้งเป้าไว้สูง เราตั้งเป้าไว้ว่าเราจะไม่เกิดอีก ฉะนั้น คุณต้องทำให้ได้ ทีนี้พอตั้งเป้าไว้สูงปั๊บ มันก็ลงเต็มที่ สละชีวิตเลย อดนอน อดอาหาร อดๆๆ เวลามันถึงที่สุดมันตีกลับนะ พอมันตีกลับ ก็เลสมันหลอกทีละชั้นนะ ชั้นแรกมันหลอกว่ามึงต้องตายนะ มึงต้องตาย มึงตายแน่นอนเลย ทีแรกก็กลัว พอตอนหลัง พอมันมาเงินจกรม พอกลัวมันก็ต้องออกไปฉันท้าวกิจบ ทีนี้พอเงินจกรมมันก็เริ่มดีขึ้น มึงต้องตาย ต้องตายนะ อะไรจะตายล่ะ นี่ปัญญามันเกิดแล้ว มันถามกลับนะ อะไรจะตาย

เวลาคนจะตายมันต้องมีอาการไข้มันต้องมีอาการ แล้วนี่มึงมีอาการไหม มึงไม่มีอาการ ถ้ามึงเจ็บไข้ได้ป่วย มึงไปหาหมอ มึงไปบอกหมอเขาเจ็บป่วยคนละที หมอเขาตรวจมึงไม่ได้หรือก็คือว่าเราต้องรู้ก่อนหมอมว่าเราเจ็บไข้ได้ป่วยเป็นอะไร แล้วอย่างนั้นถ้ามึงไม่มีอาการ แล้วมึงจะตายได้อย่างไร

เออ! ก็ปัญญามันทัน ก็เลสมันก็อาย มันก็หยุด หยุดก็อดข้าวไปได้เรื่อยๆ เรื่อยๆ เรื่อยๆ ไปอย่างนั้นนะ ถึงที่สุดมันพลิกกลับเลย กินข้าวไม่ได้ กินข้าวไม่ได้ คนไม่กินข้าวตายไหม ก็เลสมันถึงจริงๆ แล้วมันเอาเราตายจริงๆ ด้วย ทีแรกมันเอาความคิดก่อน หลอกด้วยความคิดก่อน ถึงที่สุดแล้วมันพลิกเลย เราอดอาหาร อดอาหารไป อดอาหารไปจนกินข้าวไม่ได้เลย วันไหนจะนึก นึกว่าจะกินข้าววะ นึกว่าจะไปบิณฑบาต มันอาเจียนเลย มันขย้อนออกหมดเลย มันพุ่งไอ้ๆ แล้วพุ่งออกมาอะไร มันมีแต่น้ำย่อยเปรี้ยวๆ อู้อู้อู! พุ่งออกมาเต็มไปหมดเลย โอ้โฮ! คราวนี้ตายแน่ คราวนี้ตายจริงๆ แล้วตายจริงๆ ทำอย่างไรล่ะ

ปัญญาโล่กลับ ทำไม่ถึงไม่กินข้าว ทีแรกมันจะไปกิน มันไม่ให้กินนะ แต่บอกพอมันไม่กิน ถามมัน ทำไมไม่กินข้าว คนเรามันต้องกินข้าววะ คนไม่กินข้าวจะอยู่ได้อย่างไร แล้วเอ็งไม่กินข้าวเพราะอะไร อ้าว! ก็อยากจะภาวนา แล้วภาวนา ถ้ามันภาวนาแล้วตายไป เอ็งจะเอาอะไรภาวนา แล้วชีวิตเอ็งไม่มี เอาอะไรภาวนา แล้วถ้ากินข้าว กินข้าวมันสกปรก มันสกปรกแล้วเอ็งไปรังเกียจอะไรมัน นี่ปัญญามันจะโล่กันมานะ โล่ในใจเรา โล่กันมาตลอดเลย

พอโล่ขึ้นมามันจนตรอกนะ พอโล่ขึ้นมามันจนตรอก เอ็งรังเกียจมันใช่ไหม เอ็งไม่พอใจใช่ไหม เอ็งอยากตายโดยที่ยังมีกิเลสท่วมหัวอย่างนี้ไหม ถ้าเอ็งปฏิบัติมา เอ็งเห็นช่องทาง เห็นครูบาอาจารย์ เห็นสิ่งต่างๆ เอ็งอยากรักษาชีวิตนี้ไว้ปฏิบัติต่อไหม ถ้าอยากรักษาชีวิตไว้ปฏิบัติต่อนะ เอ็งรังเกียจมัน เอ็งไม่กินกับข้าวก็ได้ เอ็งกินข้าวเปล่าๆ ได้ไหม โอ้โฮ! มันค่อยๆ ตะล่อมมันนะ

ค่อยๆ ตะล่อมจนกิเลสในใจนะ เออ! ถ้าอย่างนั้นน่าจะได้นะ พอน่าจะได้ปั๊บ อากาการขย้อนมันก็หมดไป อากาการขย้อน ไม่อย่างนั้นมันมีอากาการขย้อน ขย้อนอยู่ตลอด จนถึงที่สุดนะ ถ้ากินได้อย่างนั้น มันพุดนะ

เวลาปฏิบัตินะ เวลาธรรมะกับกิเลสมันเกิด กิเลสคือความคิดของฝ่ายธรรม กับธรรมะฝ่ายธรรม มันจะสู้กันในหัวใจตลอด ถ้าคนภาวนาไม่เป็นจะไม่รู้เรื่องอย่างนี้ ถ้าคนภาวนาเป็นเขาเรียกว่ากิเลสกับธรรม มันจะสู้กันในหัวใจ คือความคิดของกิเลสกับความคิดของธรรมมันจะต่อสู้อย่างนี้ พอดีปัญญามันเกิด มันยังบอกเลย อ้าว! ถ้าอย่างนั้นพຽงนี้เราไปกินข้าวกันเนาะ มันพุดนะ มันพุดกับจิตนะ อย่างนั้นพຽงนี้เราไปกินข้าวกันเนาะ เออ! น่าจะได้ พอดีอย่างนั้น รຽงเข้าถึงออกไปบิณฑบาตได้ พอบิณฑบาตกลับมาแล้วก็กินแต่ข้าวเปล่าๆ

พอกิน พอมันพຽงมา มันผ่านปั๊บ แล้วเรามาดูประวัติ เรื่องอย่างนี้เกิดกับหลวงปู่มั่น กับแม่ชีแก้ว ที่ว่าแม่ชีไปถามหลวงปู่มั่น ใจ บอกกินข้าวไม่ได้ กินข้าวไม่ได้ เวลากิเลส เราถึงบอกว่า อุตตกิลมถานุโยคมันอยู่ตรงนี้ อุตตกิลมถานุโยคมันอยู่ที่ว่ามันทำให้เราเสียเปล่า ฉะนั้น เวลาปฏิบัติ “นั่นเป็นอุตตกิลมถานุโยค”... ไม่ใช่ อุตตกิลมถานุโยคคือเวลาจิตมันพลิก มันเป็นข้างในเลย

ฉะนั้น การอดอาหารเราถึงว่ามันมีประโยชน์มาก แต่กิเลสพอมันจนตรอก มันจะตายนะ มันไม่ยอมตาย มันจะต้องให้ความเพียรหรือให้เราไม่ทำต่อไป เพื่อมันจะมีที่อาศัยอยู่ เพราะอวิชชาหรือมารอาศัยบนหัวใจเราอยู่แล้วฆ่ามันได้ แล้วมันต้องตาย ตายต่อหน้าเลย ตายเห็นๆ เลย ถ้ามันไม่ตายเห็นๆ นะ มันจะพຽง มันจะกลับมาอีก เขาเรียกว่าตังคปหาน การปล่อยวางชั่วคราว ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์คอยบอกนะ เวลามันปล่อยวางชั่วคราว มันปล่อยวาง แต่รากแก้วมันไม่โดนตัด มันปล่อยวางชั่วคราว คือเราล้มต้นไม้ เดี่ยวมันก็งอกขึ้นใหม่ เพราะมันยังมีรากอยู่ มีเชื้ออยู่เขาเรียกปล่อยวางชั่วคราว ปล่อยวางชั่วคราว แล้วปล่อยวางโดยเด็ดขาด โดยสมุจเฉทปหาน มันปล่อยวางอย่างไร นี่ปฏิบัติมันจะมีอย่างนี้หมดนะ ฉะนั้น ถ้าไม่มีอย่างนี้ปั๊บ เวลาเทศน์ธรรมะไปมันเทศน์ล่อยๆ เพราะอะไรรู้ไหม

เพราะเราปล่อยวางชั่วคราว คำว่า “ปล่อยวางชั่วคราว” เราเด็ดหญ้าหรือเราผลักให้ต้นไม้ล้มไป เราก็คิดว่ามันจบแล้ว แต่ถ้าเราจะกำจัดมัน เราต้องขุด เราต้องเอาราก ต้องเอาราก เอาเชื้อไข่มันขึ้นมาหมด ก็เหมือนกัน ในการสมุจเฉทปหานมันต่างกับตังคปหานอย่างไร

ฉะนั้น เวลาพูดมันถึงลอยๆ ลอยๆ ถ้าคนเรายังไม่ได้ถอนรากถอนโคนนะ ธรรมชาติพูดลอยๆ หมด แต่ถ้าธรรมชาติมันถอนรากถอนโคนปั๊บ มันถอนรากโคน มันถอนถึงรากของมัน มันจะลอยได้อย่างไรล่ะ ก็ขุดมันมา กูลงแรงมันมา กูทำมา

แล้วเวลากิเลสมันต่อต้าน คุณติ เวลาเรา เราโดนอย่างนี้มาเยอะนะ แล้วชุกงก็ไป อุบัติเหตุจะตกเขา ไปอยู่ในป่ามันเป็นภูเขาหินทรายใช้ใหม่ มันก็เป็นตะไคร่น้ำหมดนะ เป็นเฟิร์น ที่นี้พอมันโดนน้ำก็ลื่นหมด พอเดิน มันไหลพรวดลงไปเลยนะ พอไหลไป ตกไปกระตุกเหลวหมดล่ะ พอลงไปปั๊บ มือมันไว มือก็คล่องไอ้ข่อยคาน ข่อยบนเขา ห้อยโตงเตงๆ แล้วเพื่อนก็ค่อยเอาลง

ชุกงก็มานะ ไอ้เรื่องจะตายๆ นี่เยอะมาก แต่พูดไปมันเหมือนกับว่าอวด เราไม่ได้พูดเพื่ออวดนะ เราจะพูดบอกว่า การลงทุนลงแรง การทำจริงจัง สิ่งที่มีมันจะได้ผลมา มันลงทุนลงแรงกันขนาดนั้น เหมือนต้นทุ่นสูง เราลงทุนด้วยสายต้นทุ่นอย่างนี้ แล้วโยมมาถึงก็เอามาบาทหนึ่ง ก็บอกต้นทุ่นเท่ากันๆ แล้วก็ทำไม่ได้นี่ไง

จะบอกว่าต้องลงทุนลงแรงกันขนาดนี้ การทำ แล้วเวลาโยมมาปฏิบัติ ที่เวลาเราอธิบาย เราสอน เพราะอะไร เพราะเราได้ลงทุนลงแรง เราได้ทำมาแล้ว แล้วมาเดินจ้อกๆ ก็ “วันนี้ไม่เห็นได้อะไรเลย”...ก็หามันย่อง หามันย่องไปย่องมา มันไม่จริงจัง

โธ่! เราเดินจนหินเป็นร่องเลยล่ะ เพราะมันเป็นหินทราย เดินไป หินทราย มันเป็นตะไคร่น้ำ แดงเทือกเลยล่ะ เดินทั้งวันทั้งคืน เดินอยู่อย่างนั้นนะ เดิน เดิน มันมันใจ มันให้กำลังใจตัวเอง ใจ พระพุทธเจ้าบอก ๗ วัน ๗ เดือน ๗ ปี ก็ ๗ ปี กูก็จะขำอยู่ที่นี่ กูก็เดินไปกลับๆ อยู่อย่างนี้ ๗ ปี ๗ ปี ก็ ๗ ปี ใส่กับมันอยู่อย่างนั้นนะ

ก็เหมือนเรา ถ้าเราหวังอะไร เราทำอะไรเราหวังอะไรมันก็ได้ แต่เราทำด้วยความซำนาญ ด้วยความคล่องตัวไป มันเป็นเอง เอ๊ะ! เอ๊ะ! เอ๊ะ! เลย นี่ก็เหมือนกัน เพราะเราหวังเราคาดการณ์มาก มันก็เลยค้นหาซ่อนค้นหา ๗ วัน ๗ เดือน ก็ซัดเข้าไป เดินเข้าไปอย่างนั้นนะ อ้าว! รวม รวมแล้ว เป็นแล้ว โอ้! เป็นอย่างนี้หรือ แล้วมาอ่านพระไตรปิฎกนะ ซึ่งมาก มรรคสามัคคีๆ เมื่อก่อนบวชใหม่ๆ ใจ พวกพระเจ้าจะพูดให้ฟังว่าเวลาสมุจเฉทปหานนะ มรรคสามัคคีอย่างนั้นอย่างนั้นนะ เราก็อ้างเหมือนฟังนิยายไป โอ้โฮ! มันน่าจะเป็นอย่างนั้นเว้ย มันน่าจะเป็นอย่างนั้นนะ

พอไปเจอเข้าจริงๆ อ้อ! มรรคสามัคคีเป็นอย่างนี้หรือวะ แล้วเป็นจริงรู้จริงด้วย แล้วอธิบาย
ได้ พออธิบายได้ เวลาเทศน์แล้วมันจะมีอันนี้มากเลยว่า ธรรมจักรเคลื่อน จักรมันหมุน เราถึงดูถูก
มากนะ ไอ้หินแกรนิตที่เขาทำเป็นรูปธรรมจักร เขาทำไว้ให้หมาเหี่ยว แต่ไอ้ธรรมจักรที่มันเป็น
ความจริงมันจะหมุนในปัญญา

มีพระหลายองค์มาพูดกับเรานะ บอกว่าเทศน์อย่างนี้ เขาฟังเทศน์มามีพูดอย่างนี้อยู่ ๒ องค์
องค์หนึ่งคือหลวงตากับเราเท่านั้น ไปฟังเทศน์สิ เวลาจักรมันหมุน เวลาธรรมจักรมันหมุน มรรค
ญาณมันหมุนมันเป็นอย่างไร แล้วมรรค ๘ มันเคลื่อนออกไป มันเป็นภวานามขปัญญา มันหมุน
อย่างไร แล้วมันรวมตัวกลับเข้ามา จาก ๘ มันรวมเข้าไปอย่างไร

บางคนเทศน์ผิด มีพระหลายองค์เทศน์นะ “โอ๊ย! มรรค ๘ มันรวมแล้วเป็นหนึ่ง”...หนึ่งก็
บ้าไป มันจะเป็นหนึ่งได้อย่างไร หนึ่งก็ยังมีตัวตนอยู่ เห็นไหม ไม่เป็นพูดคิดหมด ฟังทีเดียวก็นึก
เวลามรรคมันรวมตัว เวลามรรคมันรวมตัวแล้วมันเคลื่อนเข้ามา มันละเอียดเข้าไป ละเอียดเข้าไป
แล้วสามัคคีรวมไป ทำลายจิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ จันท์ ๕ ไม่ใช่เราเราไม่ใช่จันท์ ๕ กายเป็นกาย
จิตเป็นจิต กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ จิตเป็นจิต แล้วมันเหลืออะไร มันเหลืออะไร
อะไรที่มันทำลายไป แล้วสิ่งใดที่มันเหลือ แล้วเหลือนั้นจะดำเนินการต่อไปอย่างไร

ฉะนั้น นี่คือขั้นตอนของมัน แล้วเวลาคนอื่นเขามาปฏิบัติ เขาบอกขั้นตอนอย่างนี้ไม่ถูกใจ
แล้วเชื่อว่ามันจะเป็นไปได้ไหม มันจะเป็นไปได้ไหมว่าเขาได้เห็นธรรม เอ็งว่ามันจะเป็นไปได้
ไหม มันเป็นไปไม่ได้หรอก แต่ถ้าเขาบอกขั้นตอนนี้ถูก แต่ด้วยวิธีการไหนก็ได้ แต่เขาบอก
ขั้นตอนนี้ถูก ถูกต้อง ถูกต้องเพราะอะไร เพราะจริตนิสัยคนไม่เหมือนกัน

อริยสัจมีหนึ่งเดียว อริยสัจมีหนึ่งเดียว อันเดียวกัน ไม่มีสอง หนึ่งเดียว ปัญญาวิมุติ
เจโตวิมุติ จะพระอรหันต์ประเภทใดก็แล้วแต่ จะพูดเรื่องอย่างนี้ผิดกันไม่ได้ ไม่มี แล้วเขาจะเทศน์
อย่างไร เขาจะพูดอย่างไรก็แล้วแต่ ถ้าเขาพูดตรงนี้ถูกนะ ใช่ ถูกต้องหมดเลย

หลวงตาเวลาท่านพูดนะ ท่านพูดกับพระ ถ้าพูดถึงได้คุยกันแล้วนะ ใครจะว่าพระองค์นี้
เป็นอะไร ท่านไม่ฟังเลย เพราะอันนี้มันเป็นข้อหัวใจ อันนี้มันเป็นความจริง แล้วความจริงมันเป็น
ความจริงแล้ว มันคิดอกุศลไม่ได้ มันเป็นกุศลอกุศลมันคิดไม่ได้เพราะมันเป็นตัวธรรม ตัวธรรม
เห็นไหม

เวลาปฏิบัติกัน เราปฏิบัติกัน เวลาเราปฏิบัติกันบอกว่าสตินี้สร้างยากมากเลย สติไม่มี ทุกอย่างไม่มี ต้องสร้าง ไม่มีสติมันก็ไม่เป็นการปฏิบัติ เพราะสติ พระโศดาบันสติระดับหนึ่ง พระสัททาคามีอีกระดับหนึ่ง พระอนาคามี ถ้าเป็นพระอนาคามีมันจะเป็นมหาสติ-มหาปัญญาแล้ว เป็นมหาสติแล้ว แล้วมันก็เป็นสติของพระอรหันต์ ๑๐๐ เปอร์เซนต์หมด พอ ๑๐๐ เปอร์เซนต์หมด ทำลายนะ อรหัตตมรรค อรหัตตผล มันสัมปยุตกัน วิปยุตกันเข้าไป หลุดหมด

อรหัตตมรรค อรหัตตผล ทำไมมันไม่เป็นนิพพาน อรหัตตมรรค อรหัตตผล

ถ้าเราบอกอรหัตตมรรค อรหัตตผลต้องเป็นพระอรหันต์แล้วใช่ไหม

ไม่ใช่

อรหัตตมรรค อรหัตตผลนี้มันเป็นการที่จิตมันกำลังทำลายกัน มันกำลังจะเป็นพระอรหันต์ มันเป็นวิธีการที่กำลังจะสิ้นเข้าไปเป็นนิพพานไป พอเข้าไปนิพพานปั๊บ ตัวธรรมธาตุ อาสเวหิ จิตฺตานิ วิมฺบุจฺจิสฺสุติ พุทฺธธรรมธาตุปั๊บ พุทฺธธรรมธาตุ หลวงตาท่านพูดบ่อย ท่านบอกว่าตัวธรรมแท้ๆ มันแสดงธรรมไม่ได้ มันต้องเป็นสมมุติ มันต้องใช้เสียง ใช้การสื่อ ที่นี้การสื่อมันจะขยับตัวออกมาใช้สื่อ ถ้าขยับ นี่ไง สติอัตโนมัติ สติกับจิตเป็นอันเดียวกัน สติกับธรรมชาตุนี่เป็นอันเดียวกันหมด พระอรหันต์ถึงไม่มีหลง พระอรหันต์ถึงคิดอกุศลไม่ได้ไง เพราะขณะที่มันจะคิด มันต้องกระเพื่อม มันต้องไหวออกมาเพื่อจะสื่อ ธรรมะกระเพื่อม กระเพื่อมออกมา กระเพื่อมออกมาเพื่อจะสื่อความหมายนี้

สิ่งนี้มันเป็นความจริง ศิลมันเป็นความจริง ถ้ามันพิสูจน์ได้มันตรวจสอบได้ ที่นี้การตรวจสอบได้ ผู้ที่รู้จริง ผู้ที่รู้จริงสิ่งนี้มันเป็นความจริงอันหนึ่ง ถ้าผู้ไม่รู้จริงไง มันน่าเสียดายตรงไม่รู้จริงแล้วพูดออกไป ที่นี้พูดออกไป พวกเราปฏิบัติใหม่เราก็เชื่อ เราก็ตามกันไป หลวงปู่มันพูดไว้คำนี้ ต้นคด ปลายมันตรงไม่ได้หรอก ต้นคด อย่างเช่นที่ว่ากำหนดนามรูปมันผิดอย่างไร ขนาดเรากำหนดอะไรก็ได้ ทำไมกำหนดผิด

ถ้ากำหนดนามรูปนะ กำหนดนามรูปใช้ปัญญาอบรมสมาธินี้ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ กำหนดนามรูป เราเห็น แล้วใช้ปัญญาไล่เข้าไป มันก็เป็นสมาธิได้

แต่เนี่ยตัวเองเข้าใจ ต้นคด คด หมายถึงว่า พอกำหนดนามรูป การเคลื่อนไหวเห็นนามเห็นรูปก็คิดว่านี่เป็นวิปัสสนาสายตรง คือการใช้ปัญญา พอใช้ปัญญามันก็ส่งไปออกใช่ไหม พลังมันก็

ส่งออกไป พอส่งออกไปปั๊บ คำว่า “ส่งออกไป” เหมือนกับเราวิ่งของออกไปจากตัวเรา มันก็ต้องไปตกข้างนอก นี่ก็เหมือนกัน นามรูปที่เกิดจากจิต แล้วมันบอกนามรูปเป็นวิปัสสนา ปัญญา มันก็ไล่ไป พอไล่แล้วมันดับ มันก็ดับอยู่ข้างนอก แล้วตัวจิตมีอะไร มันเลยว่างๆ ไม่มีสติใจ มันเลยเป็นมิจฉาสติใจ ถ้าเป็นสมาธิก็เป็นมิจฉาสมาธิ เพราะคนทำอย่างนี้แล้วจะบอก ว่างๆ สบายๆ ตลอดไป

สบายๆ อีก ๒๐ ปีข้างหน้ามันก็จะสบายอยู่อย่างนี้ อีก ๑๐๐ ชาติข้างหน้ามันก็จะสบายอยู่อย่างนี้ มันไม่พัฒนาการของมันไป เพราะต้นมันคด

ถ้าต้นมันตรง ถ้าต้นมันตรง เรากำหนดนามรูปก็ได้ อะไรก็ได้ แต่ใช้ปัญญาไล่ไป สติไล่ไป พอมันปล่อย มันปล่อยมันก็หดเข้ามาที่เรา หดเข้ามาที่เรา เพราะตัวเราก็คือตัวจิตใช่ไหม เพราะจิตไปรู้ใช่ไหม แต่ที่มันบอกวิปัสสนาใช่ไหม พอมันปล่อยมันก็ทิ้งไปเลยใจ ปล่อยออกไปเลย

คำพูดมันจะฟุ้ง ว่างๆ ว่างๆ...ว่างๆ มันไม่มีเจ้าของ ไม่มีสติ ไม่มีจิต เหมือนวัว เราจูงวัวมา กับวัวมันเดินอยู่หนุน คนละเรื่องกันเลย เราจูงวัวมา สติ เชือกมันจูงวัวมา มันเกี่ยวเนื่องกันไง สติจิตเรา เรารู้ เรารู้ว่าว่าง เราเป็นเจ้าของว่าง กับว่างๆ ว่างๆ นั่นวัวใครก็ไม่รู้เดินอยู่หนุน วัวใครก็ไม่รู้ มันก็ดูว่าเป็นวัวมัน แต่วัวถูกผูกอยู่ที่นี่ วัวถูกนี้ จูงมาด้วย

ไ้ออย่างนี้มันก็อยู่ที่นิสัย อยู่ที่กรรมของเขาเนาะ

อ้าว! ว่ามา

โยม ๑ : คือว่ามันเห็นโทษของขันธ ๕ อย่างที่อาจารย์ชี้แนะไป เราก็อยากเห็น ก็พยายามหาขันธ ๕ เพิ่มหรืออะไรอย่างนี้ พอเห็นอาจารย์ชี้ให้เห็นถึงโทษของอาหาร มันก็มีใจนิดหนึ่ง ก็ถึงยื้อกันบ้าง ทีนี้ถ้าเราต้องมาวัด เราต้องอาศัยธรรมชาติ พอเราได้อยู่กับธรรมชาติที่ดีจากข้างนอก เราสงบเป็นสุข พอมันสงบเป็นสุข เราก็มาหลงไหลในธรรมชาตินั้นอีก ถ้าอย่างนั้นเราอยู่ในวัด นอกจากธรรมชาติที่เราหลงมันว่าช่างมหัศจรรย์ ช่างบรรจงสร้าง รวมทั้งดอกไม้และความงดงาม จะหลีกเลี่ยงอย่างนี้ อาจารย์จะเมตตาชี้ให้เห็น เพื่อจะได้ยื้อ แล้วก็สู้ได้อีก

หลวงพ่ : เห็นโทษ มันก็ต้องเห็นโทษไปเรื่อยๆ ทีนี้ถ้าว่าสิ่งธรรมชาติ บางอย่าง คุณิตุ อย่างพระโสคาบัน โดยความเข้าใจผิดของพวกเขา พระโสคาบันพิจารณากายจนสักกายทิฎฐิไม่มีสักกายทิฎฐิคือความเห็นผิดในกายไม่มี คิดว่ามันจะทิ้งกายไป ไม่ใช่

เราเห็นสักกายทิฏฐิ เราเห็นผิดในร่างกายของเรา พอเราเห็นถูกขึ้นมา เราจะถนอมกายเราขึ้นไปอีก แต่ถนอม ถนอมรักษาไว้เพื่อทำงานต่อไป ไม่ใช่ถนอมรักษาด้วยความติดพันใจ แต่เดิมเราไม่เข้าใจ เราไม่รู้ เราก็อะไรก็ทำได้สำนึกมันก็ว่าเป็นเรา แต่พอมันรู้จริง มันขาดแล้วนะ ขาดจริงแล้วยังถนอมรักษาเพราะอะไร อย่างเช่นหลวงตาท่านพูดอย่างนี้ เวลาจิตท่านสงบนะ เวลามันสงบใช้ใหม่ แล้วก็ออกรู้ แล้วก็ปล่อยมา ปล่อยมา ท่านถามว่า เอ๊ะ! อย่างนี้ไม่ใช่พระอรหันต์หรือไม่ใช่ ไม่ใช่เพราะอะไร ไม่ใช่เพราะอย่างนี้คือความหลงไหล แล้วตอนนั้นบ๊อบ ท่านก็เป็นโรคเลย โรคเสียดอก คือว่าท่านจะตายตอนนั้น ท่านพูด

ทีนี้พอจะตายตอนนั้นบ๊อบ มันไม่ยอมตาย ถ้าจะตายตอนนั้นแล้วปล่อยนะ ตาย แต่ท่านไม่ยอมตาย หมายถึงว่า ท่านคิดขึ้นมาว่า เพราะตรงนั้นจิตมันเสวยอารมณ์แล้วมันปล่อย คือว่ามันมีจิตอยู่ ท่านบอกว่าถ้าท่านตายแล้วท่านจะไปอยู่ข้างที่อนาคามีไง อยู่สุทธาวาส ๕ ชั้น ท่านถึงไม่ยอมตาย พอไม่ยอมตายเพราะอะไร เพราะตายไปแล้วต้องไปเกิดใหม่ ต้องไปเกิดเป็นพรหม แต่ถ้าปฏิบัติตอนนี้มันก็จบไปเลย ท่านถึงพยายามรั้งไว้ แล้วท่านกำหนดพุทโธ กำหนดจิตเข้ามา เอาธรรมโอสถรักษาจนหาย เราจะบอกว่าตรงนี้ไง ตรงนี้รักษาจนหายเพราะอะไร เพราะไม่ต้องการตาย อยากรักษาจิตนี้ไว้ อยากรักษาร่างกายนี้ไว้เพื่อปฏิบัติให้ถึงที่สุด พอถึงที่สุดแล้วนะ ตายเมื่อไหร่ก็ได้ใช้ใหม่

ทีนี้ย้อนกลับมาที่นี้ ย้อนกลับมาที่ว่า ถ้าเราเห็นกายใช้ใหม่ กายไม่ใช่เรา เราไม่ใช่กาย มันเห็นแล้วไม่ใช่รักษา มันกลับรักษาขึ้น ทีนี้เราเห็นธรรมชาติ สิ่งที่สวยงามขึ้นมา มันก็เป็นธรรมชาติสวยงามขึ้นมา แต่ถ้าเรามีสตินะ มันเป็นฤดูกาล ดอกไม้ คุชดอกไม้มันออกเวลาปลายฝน ดอกไม้จะสวยงามมาก เดี่ยวไปดูหน้าแล้งสิ หน้าแล้งแห้งแล้งมากใช้ใหม่ ถ้าแห้งแล้งมาก เราเข้าใจมันใจ คือเราเข้าใจธรรมชาติ ถ้าเราเข้าใจธรรมชาติบ๊อบ เราก็เข้าใจตัวเรา

โยม ๑ : จริตเราจะเข้าไปหามันอยู่เรื่อย ไปลูบคลำ ตะตะอยู่นั้น

หลวงพ่ : เรา รู้ คำว่า “จริต” เราลูบคลำ ตะตะ เพราะอะไร เพราะมันแก้ที่ดอกไม้ แก้ที่ธรรมชาติไม่ได้ มันต้องแก้ที่ใจ ที่เราพูด เราบอก ธรรมชาติ ทุกอย่าง สิ่งทีดอกไม้ทุกอย่างมันเกิดในฤดูกาล ฤดูกาลมันก็เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดอกไม้ปีนี้เอ็งก็ชอบ แล้วดอกไม้ปีหน้าเอ็งชอบใหม่ แต่มันคนละดอก คนละดอก เกิดคนละที แต่คนที่ชอบคือเราคนเดียวอย่างเก่านะ แต่ถ้าเราแก้

เดี๋ยวนี้จบนะ มันจบนะ ถ้าเราแก้เดี๋ยวนี้จบนะ มันก็ต้องตั้งสติ ตั้งสมาธิ แล้ววิปัสสนาเข้ามา แก้ใจเรา ถ้าแก้ใจเรา

ถ้าใจเรา อย่างที่พูดเมื่อกี้เริ่มต้นว่าสมมุติ มันเป็นสมมุติหมดละ ที่นี้เป็นสมมุติ มันรู้จริงตามสมมุติใหม่ ไม่ใช่ว่าสมมุติๆ แล้วกูไม่เอามัน...ปฏิเสธไม่ได้ ดอกไม้มันมีไหม หญ้ามันต้องเกิดใหม่ ดอกหญ้าต้องเกิดใหม่ ต้องเกิดแน่นอน ถ้ามันรู้จริง เห็นไหม มันเป็นสมมุติ สมมุติอันหนึ่ง แต่มันก็มีจริงของมัน แต่ไอ้เรานี้สิมันโง่ ไอ้เราจะไปคิดมันอยู่ ไอ้เรานี้สิ

ไอ้เราก็เป็นสมมุติอันหนึ่ง แต่มีธรรมอยู่ด้วย ธรรมคือใจ ใจไม่ใช่สมมุติ จิตนี้ไม่ใช่สมมุติ เพราะจิตไม่เคยตาย แต่ความคิดเป็นสมมุติ จริตเป็นสมมุติ ความชอบเป็นสมมุติ ความชอบเป็นสมมุติเพราะอะไร เพราะเดี๋ยวก็ชอบอย่างนี้ เดี่ยวก็ชอบอย่างอื่น แต่ตัวจิตนี้เป็นสมมุตินะ ตัวจิตนี้มีอยู่ โคนมารครอบไว้ ภาวนาไปเห็นหมดละ ที่นี้มันต้องมาแก้ที่นี้ นี่มันดิขึ้นมา อย่างที่พูดเมื่อกี้ที่ว่านี่คือสิ่งแหวดล้อมใช้ไหม คือจิตออกรู้ แล้วเราระลึกหุดชั้นเข้ามาแล้ว เห็นโทษของมัน เห็นโทษของมันๆ คือไล่ตะล่อมเข้ามา

หลวงตาท่านสอนอย่างนี้ เวลานั่งสมาธิภาวนาต่อสู้กับกิเลส เราต้องจริงจังกับมัน จริงจังกับมัน เราไล่จิต ไล่วิชาเข้าถึงที่จันมุม แล้วจริงจังกตลอดไป พอถึงเวลาจันมุมมันต้องเกิดปัญญา คนเราจะตายมันต้องหาทางรอด ปัญญามันจะเกิดตอนที่เรารู้จริงจัง แล้วมันถึงกิเลสมันจันมุม มันจะมีปัญญา ภาวนามยปัญญาจะเกิด ปัญญาจะเกิดวับๆ อย่างที่ว่าจักรมันเคลื่อนๆ มันจะเห็นเลย

แต่นี้เราไม่ต้อนตรงนี้ มันหุดสั้นเข้ามาแล้วใช้ไหม เราต้องจริงเข้าไป จังเข้าไป สู้เข้าไป สู้เข้าไป มันจะไปแก้กันที่จิตใจ มันจะหุดเข้ามา หุดเข้ามา ความคิดเราไปยึดข้างนอก พอมันมีปัญญาไล่ต้อนเข้ามา มันจะหุดเข้ามา หุดเข้ามา พอหุดเข้ามา เราก็นึกว่าบางทีหุดเข้ามาแล้วคู่ต่อสู้จันมุม เราใจดีใจ ปล่อยให้มันออก ปล่อยให้มันออก ปล่อยให้หุดออก แล้วเมื่อไหร่เราจะชนะ เราจะนี้ออกกิเลสได้ละ

ท่านบอกว่าคนเราปัญญาจริงๆ มันจะเกิดต่อเมื่อเวลาจันมุม นั่งสมาธิจะเป็นจะตายเลยละ ไม่ถอย ไม่ถอย มันต้องมีปัญญาเอารอด ต้องสู้กับมันจนปัญญาเกิด เอาจิตรอดออกมาได้ อันนี้ อันหนึ่งความเพียรชอบ ต้องต่อสู้

ไอ้ต่อสู้ๆ นี่นะ มันเป็นนามธรรม มันเป็นความคิดในใจ มันเป็นสติ มันเป็นความจริงในใจ
เราต้องต่อสู้ ไม่ใช่ต่อสู้แล้วจะไปทำลายใคร ที่นี้เวลาบอกให้จริงจัง ให้จริงจังก็คือจริงจังกับ
ความรู้สึกเรา ต่อสู้กับเรา แล้วเราเองจะรู้เองว่าเราทำได้ไม่ได้

ที่นี้เราต่อสู้ๆ ถ้ามองเป็นโลก ต่อสู้ก็ต่อสู้กับคนอื่น...ไม่ใช่ ต่อสู้จริงจัง จริงจังคือตั้งใจดีๆ
เรารู้สึกกับความคิดเรา ต่อสู้กับความคิดเรา เอาให้ได้

มีอะไรอีกไหมล่ะ เอวังเนาะ ไป กลับ